

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 1050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Gospod glavni urednik!

Zelo nam je ustregel »Slovenec«, ko je zavrnil onega inteligenta, ki je nedavno z javnega mesta napadel vse kulturno delo med Slovenci v zadnjih petdesetih letih — to je, vse, kar so prijatelji slovenskega ljudstva, duhovniki in laiki, naša cerkev in prosveta zanj storili, da je postalo zavedno, samosvoje in visoko kulturno. Mislimo pa, da ste ta napad na slovensko kulturno delo še premalo ožigosali. Zakaj ta pojav omalovaževanja vsega, kar je slovensko, to izpostavljanje in krivično pretiravanje napak našega ljudstva, to krivo prikazovanje njegove verske in moralne kulture, njegovega duhovnega lika sploh, je postalo naravnost bolezen. Mislimo, da ni na svetu izlepa ljudstva, ki bi ga lastni sinovi tako malo cenili, ga tako poniževali in poniževati pomagali, pa ga tako radi zatajevali, kakor je slovensko. Čim bolj se kdo od svojega ljudstva loči, čim bolj zameta njegovo miselnost in čim več prizvema tujega duha, tem bolj se ima za inteligentnega. Med takimi našimi inteligenti in med dekle, ki je začela nositi mestni klobuk, pa se zato sramuje svoje matere, ni prav nobene razlike. Kakor ima mati napram taki hčeri skoraj v vseh slučajih neprimerno več srca, globokosti in resnične kulture, tako je tudi naše ljudstvo kljub svojim hibam več vredno in veliko više stoji kot taki njegovi inteligenti.

Kdor naše, oziroma svoje ljudstvo ljubi in razume, pa ga resnično dvigniti želi, ta ne bo krivično posploševal žalostnih slučajev zanemarjenosti, nemorale in nevednosti. Pravičen poznavalec kulturnega stanja evropskih narodov bo drugod, pa celo med marsikaterim veliko večjim in starejšim, pa na višku civilizacije stoječim narodom lahko našel več fizične nesnage in moralnega nereda ko med slovenskim. To iznašanje in posploševanje negativnih strani v našem ljudstvu ob ističasnem preziranju vsega dobrega in lepega, kar je naša slovenska krščanska kultura ustvarila in na svoji tradicionalni rodni etični podlagi še ustvarja, to ne more imeti izvora v pravi ljubezni. To ima po našem mnenju svoje korenine v popolni odtujenosti od tega, kar je naše, ljudsko, zrastle iz slovenske duše; poteka iz načelnega nasprotstva do našega lastnega kulturnega bitja; iz neumevanja in zametanja verskih in nravnstvenih osnov, iz katerih se je slovenska kultura organično razvijala. Druge razlage tega pojavnosti si pameten človek ne more misliti.

Eno je z drugim v bistveni zvezi, gospod glavni urednik! Isti krogi, ki pograbijo vsako priliko, da čim ostreje očarajo kakšno senčno stran slovenskega ljudstva in njegovih življenjskih razmer, istočasno pa si privoščijo njegovo kulturo sploh, — ki z eno besedo hočejo naše ljudstvo po vsej sili pokazati kot nazadnjaško — so se navduševali za to, da bi se slovenski jezik čimprej likvidiral in z njim seveda to, kar ta jezik izraža, hrani in razvija dalje. Eni so to žrtev samega sebe odkrito propagirali, drugi pa so k temu molčali. Izšli so pa vsi iz tiste struje naše inteligence, ki je že davno pred vojno zametala osobine slovenske duševnosti, predvsem njegovo katoliško kulturno opredeljenost; ki se je z ogorčeno ljutostjo borila zoper resnico, da je slovenskemu ljudstvu katolištvo tudi v pogledu njegove naravne duhovne kulture bistveno, ne pa samo nekaj slučajnega ali celo tujega, kakor se je trudil dokazati stari bojevni liberalizem. V istem duhu ravnavajo danes tisti, ki bi naše ljudstvo radi bistveno predručili v zmotni misli, da se njegov kulturni obraz ne sklada s tistimi, ki bi ga po njihovem mnenju moralo imeti ki žal nečemo uvideti, da se moramo tako poglobiti kakor razširiti samo na osnovi lastnega bitja, svojih vrednot in kulturnih svojstev ter pridobitev, ki bodo v skladu s sorodnimi tvorili resnično, naravno in v raznolikosti dopolnjujočo se višjo enoto.

Naj bi se vendar vsak slovenski inteligent zavedel, da je zdrava rast samo iz sebe mogoča; da moramo sami sebe ceniti in da se resnično in globoko nacionalno čuvstvovanje začne pri lastnem krvnem, družinskem in domovinskem krogu. Svoje prezirati, se vsakega drugega duhovnega držaja oprijemati, vsak drug lik sprejemati, je znamenje notranje slabosti, neplodovitosti in popolne brezopornosti. V takem stanju ničesar ne bomo doprinesli, ga z ničemer ne bomo obogatili in samo pomnožili število one inteligence, ki v Jugoslaviji in na vsem svetu blodi brez vsakega pravega nacionalnega, verskega, moralnega in socialnega ideala, predana trenutku, stremeča za golimi tavnimi dobrinami in družabnim položajem, oportunistična, obračajoča plašč po vetru in brez vere v svet idealnih vrednot.

Spoštujemo torej, kar smo od Prešerna do Finžgarja, od prvih političnih voditeljev in gospodarskih delavcev našega ljudstva do danes v duhu našega ljudstva s težavo ustvarjali in ne iščimo drugih podlag njegovemu življenju kakor je njegova vekovna religiozna in moralna kultura na podlagi krščanskega idealizma. Le na tem temelju in v tej smeri moremo njegovo kulturno življenje izpopolnjevati, napake popraviti, pa tudi njegovo fizično existenco in rasni napredek (kakor se to danes podrtuje) zagurati, da ne bomo začeli propadati namesto da bi napredovali. Grki so go-

Španija — republika

Vsled izida volitev je kralj Alfonz XIII. odstopil in predal državne posele republikanskemu svetu, kateremu predseduje Zamorra

Alcala Zamora.

Zadnja seja Aznarjeve vlade

Pariz, 14. aprila. AA. Iz Madrida poročajo: Španska vlada je imela včeraj sejo, na kateri je razpravljala o položaju, ki je nastal po občinskih volitvah. Pri diskusiji se je pokazalo, da ministri ne soglašajo v presojanju položaja. Nekateri ministri mislijo, da bi vlada morala ostati, ker je dobila večino v skupnem številu občin, drugi pa pravijo, da mora odstopiti, ker je ostala v manjšini v velikih mestih. Ministrski predsednik Aznar je izjavil novinarjem, da krize vlade ni in da bo šel h kralju, da mu poda poročilo.

Madrid, 14. aprila. AA. Politični položaj je zelo napet. Vsi znaki kažejo, da bo terek odločilen in da bo kralj Alfonz skušal najbrže z odstopom rešiti dinastijo. Svoči je kralj Alfonz prijateljem ponovno izjavil, da bi bilo zama pomedenje dejstvo, da so izpadle volitve proti njemu in da bo zato izvajal posledice.

Odstop vlade

Madrid, 14. aprila. AA. Velik republikanski uspeh pri nedeljskih občinskih volitvah je imel že prvo posledico. Ministrski predsednik Aznar je predložil kralju ostavko celokupnega kabineta. Aznar je pozneje rekel, da kralj ne bo obnovil diktature in da bo skušal rešiti položaj mirnim in prijateljskim putem. Kralj je ministrom izjavil, da se ne bo upiral zakoniti volji španskega ljudstva. Voditelj republikancev Zamorra je izdal prognozo, v katerem pozivlja kralja, naj spoštuje ljudsko voljo in odstopi v interesu Španije, ker da so volitve pokazale, da želi narod takojšnjo prognozo republikane.

Alfonz XIII. odstopil

Pariz, 14. apr. kk. Agentura Havva, ki razširja uradno poročilo iz Madrida, da je španski kralj Alfonz danes popoldne podpisal svoj odstop. Čuje se, da bo kralj še nočaj odstopoval ali v Lisbono ali pa v Hendaye. Vašem poročevalcu potrjuje to vest tudi angleška »International News Service«.

Madrid, 14. apr. kk. Ob 15.30 se je razširila govornica, da se je kralj Alfonz zase in za svojo rodbino odpovedal prestolu. Bivši minister Zamorra, ki je bil, kakor znano, pred kratkim izpuščen iz zapora, je prevzel sestavo prve provizorične republikanske vlade. Čuje se, da bo dosedanji ministrski predsednik, admiral Aznar ob tej uri v hiši znanega zdravnika in republikanskega politika Maranona liberalnemu bivšemu ministru Zamori predložil kraljevo listino o odstopu v oceno. Ob 16.15 so na veliki ljudski palači

razvili republikansko zastavo.

V Barceloni so danes opoldne izklicali republiko. Na velikem katalonskem trgu je nastal velik sprevod tisočev manifestantov, ki so s katalonskimi in republikanskimi zastavami korakali po ulicah notranjega mesta. Vse trgovine so zaprte. Med prebivalstvom vlada nepopolno navdušenje. Red in mir se nikjer ni kalil. Predsednik republikanskega sveta je bivši polkovnik Maeia, ki je bil dolgo let v pregnanstvu v Bruslju.

Čeprav vse to ni ravno v najneposrednejši zvezi z dogodkom pred ljubljanskim sodiščem, ki je dal povod za te vrstice, je bilo vendar zelo potrebno povedati.

Madrid, 14. apr. kk. 17.50. Ob tej uri se nahaja več bodočih ministrov republikanskega kabineta v kraljevi palači, da sprejmejo listino o odpovedi kralja. Tudi graf Romanones je odšel v kraljevo palačo.

Pariz, 14. aprila. AA. Iz Madrida poročajo, da so tam prevzeli vsi ukrepi za vzdrževanje miru. Kralj Alfonz bo zapustil nočaj Madrid skupno z rodbino.

Začasna republikanska vlada

Madrid, 14. aprila. kk. Popoldne je imel kralj zadnjo sejo s svojim kabinetom. Okoli 18 je admiral Aznar izročil vladno oblast novim možem in sicer v postopku ministrskega predsedništva.

Predsednik nove vlade je Alcala Zamorra. Delavni minister je Largo Caballero. Finančni minister E. Pietero. Gospodarski minister Dalbert. Notranji minister Miguel Maura. Prometni minister N. Barrios. Mornariški minister E. Quiroga. Prosvetni minister M. Domingo. Minister za socialna dela A. Albornez. Pravosodni minister Fernando de les Rios. Vojni minister Azana. Zunanji minister Lerroux.

Vsi člani vlade so podpisali svoječasno republikansko izjavo meseca decembra lanskega leta. Nekateri člani novega kabineta se nahajajo še v Parizu, kamor so svoječasno zbežali. Oba sadnje imenovana sta se od meseca decembra dalje skrivala v Madridu.

Odjek po svetu

London, 14. apr. kk. Radi rodbinskih zvez med špansko in angleško kraljevo hišo je angleška javnost zelo zainteresirana na dogodkih v Španiji. Pozni večerni listi širijo vest, da je kraljica z otroki zbežala in da je bila republika razglasena v Barceloni, kakor tudi v več drugih španskih mestih. Špansko poslanstvo v Londonu že 78 ur nima nobenih direktnih vesti iz zunanega ministrstva v Madridu. Londonska španska poročevalna agentura je izdala kot zadnjo vest iz Madrida, da je španski kabinet odstopil.

Pariz, 14. apr. kk. »Quotidienc« poroča iz Madrida, da je voditelj republikancev Zamora prejel na tisoče brzojavnih častik z naslovom: »Alcala Zamora, predsednik začasne vlade španske republike«, in da je kralj Alfonz kupil grad Thouars pri Bordeauxu, kamor se namerava preseliti s svojo rodbino.

Vrnitev emigrantov

Pariz, 14. aprila. AA. Španski emigranti, ki so ostali še v Parizu, med njimi tudi Santiago Albal, bodo odstopali skoro vsi z nočajskimi vlaki v Madrid. Politični krogi pričakujejo, da bo španska republikanska vlada odpoklicala svojega poslanika v Franciji Quinonesa de Leona in ga nadomestila z dobroznanim zdravnikom prof. Maranonom. Diplomatski krogi menijo, da bosta imenovana za španskega poslanika v Londonu in Berlinu pisatelj Perez de Ayala in novinar Julio Alvarez del Vayo.

Osebnost Alfonza XIII.

Pariz, 14. aprila. fr. Francija je s toplimi simpatijami sledila gigantičnemu boju, ki ga je bojeval za prestop in dinastijo Alfonz XIII. Španski kralj je veljal v Franciji za zgodovinske časti in viteškega poguma, kakor so jih poznala le davna stoletja. Nešteto krat je prihajal v francosko prestolnico, se demokratično mešal med narod, si

Položaj na Portugalskem

Belgrad, 14. aprila. AA. Portugalsko poslanstvo nas naproša, da objavimo tole:

Portugalska vlada je z odlokom 8. t. m. zaprla tujim plovbam in trgovini vsak dostop v svoja pristanišča na obalah madeirskega otočja. Izvzeti so samo uradno neobhodni primeri, ki jih kot take označi posebna vladna delegacija v svrhu odstranitve in evakuacije tujece. Posebna sodišča in bojnih ladjah bodo sodila osebe, ki prekrše določbe tega odloka. Posebno občutno so kazni za trgovanje z orožjem in municijo.

Lizbona, 14. aprila. AA. Portugalska vlada je obvestila časopisje, da so revolucionarji na Madeiri in na Azorskih otokih naprosili angleške konzule, naj bi posredovali pri portugalski vladi. Začasna vlada na Madeiri je poslala Društvu narodov vlogo, ki v njej prosi za priznanje samostojne države Atlantida. Na Azorskih otokih so uporniki aretirali vladi zveste uradnike. Portugalska vlada je prepovedala angleškim poročevalcem, da potujejo na Madeiro.

Lizbona, 13. apr. AA. Vest o bližnji proklamaciji republike na Španskem se je naglo razširila po vsem Portugalskem in je zelo očela revolucionarno gibanje. General Ferraz je odložil mesto armadnega generalnega nadzornika. Na njegovo me-

sovojeval ljudstvo s svojim neprisliljenim obnašanjem ter z nešteti anekdotami, ki krožijo o njem in ki pričajo o moštosti njegovega značaja. Tako je pri svojem prvem obisku v Parizu po vojni v rue de Rivoli naletel na anarhista, ki je streljal nanj ne da bi ga zadel. Padla sta dva častnika njegovega spremstva. Kljub vsemu prigorjanju prestrašene policije, se je Alfonz ustavil, se pobrigal za ranjenca, ju spremljal v bolnišnico in odgnal sitnega policijskega prefekta z besedami: Zakaj naj bežim, atentati spadajo med rizike našega poklica.

Nepozabno je tudi njegovo obnašanje leta 1923., ko je Primo de Rivera zavel Madrid in otvoril usodepolno diktaturo. Alfonz se je takrat nahajal v Biarritz-u v veseli družbi. Ko so mu prinesli depeše iz Madrida, da je vse v neredu, da se je vse spuntalo, se je dvignil, skočil v avto in v strašni nočni vožnji drvel preko galskih gora v Madrid, češ da mora biti vendar prisoten, če licitirajo njegovo hišo. Tudi zadnjič, ko je odstopil general Berenguer, je pokazal izredno neustrašenost. Sanchez Guerra je grozil z republiko. Kralj je mignil z ramami, češ da je to zanj postranska stvar. Naj mu samo da garancijo, da ne bo nobena kapljica dragocene španske krvi prelitla, pa mu prepusti palačo in vse in se umakne.

Alfonz XIII. se je rodil dne 17. maja 1886 v Madridu kot najstarejši sin kralja Alfonza XII in kraljice Marije Kristine, roj. habsburške princezine. Dne 17. maja 1902 je bil sklican za španskega kralja ter si je takoj znal pridobiti ljubezen španskega naroda, ki ga je imenoval »Rey simpatico«. Dne 31. maja 1906 se je poročil s princezino Viktorijo Evgenijo Battenberško. Ze na dan poroke se je izvršil na njega anarhističen atentat, ki je zahteval 15 žrtev. Kralj je že ob tej priliki pokazal viteško neustrašenost, katero je kazal tudi v številnih atentatih, ki spremljajo njegovo življenje. Iz tega zakona se je rodilo 6 otrok: infant Alfonzo, princ Jaime, princezinja Beatrice, princezinja Marija Kristina, princ Juan Carlos in kot zadnji princ Gonzalo. Kraljevo družino zasleduje strašna usoda. Prestolonaslednik boleha na hemofiliji (krvavljenje), drugi sin je gluhi in mutasti. Oba dva ostala princa sta tudi v nevarnosti, da dobita usodepolno bolezen krvavljenja.

Vladanje kralja Alfonza se je odlikovalo po precejšnjem miru. Na zunaj mir, na znotraj razmeroma mirna borba z anarhističnimi elementi. Najbolj važna točka v razdobju pred svetovno vojno je bila njegova politika glede Maroka. S poroko v angleški kraljevi hiši je našel oporo v Angliji, s katero je dosegel leta 1907 pogodbo, po kateri se je dogovoril za Španijo ugoden dogovor o Maroku. Nemiri v Maroku so trajali do leta 1926, ko se je Španiji s pomočjo Francozov posrečilo napraviti mir. Med svetovno vojno je Španija po želji večine prebivalstva ostala nevtralna.

Vladanje kralja Alfonza se je odlikovalo po precejšnjem miru. Na zunaj mir, na znotraj razmeroma mirna borba z anarhističnimi elementi. Najbolj važna točka v razdobju pred svetovno vojno je bila njegova politika glede Maroka. S poroko v angleški kraljevi hiši je našel oporo v Angliji, s katero je dosegel leta 1907 pogodbo, po kateri se je dogovoril za Španijo ugoden dogovor o Maroku. Nemiri v Maroku so trajali do leta 1926, ko se je Španiji s pomočjo Francozov posrečilo napraviti mir. Med svetovno vojno je Španija po želji večine prebivalstva ostala nevtralna.

Vlada je gospodar položaja

Lizbona, 14. aprila. kk. V zadnjih treh dneh je popustila napetost političnega položaja. Vlada je gospodar položaja ter ima vojsko čvrsto na vajetih. Posebne odredbe v Lisboni so bile preklicane. Na važnih strateških točkah pa so še vojaške posadke. Vladne čete so danes z ladjami dospelje v Puerto Santos na Madeiri in v azorska pristanišča.

Dunajska vremenska napoved. V severnih Alpah: Hitro spremenljivo, hladno vreme z lokalnim dežjem. V južnih Alpah pa le nekoliko boljše in toplejše vreme.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno, nestalno in hladno vreme.

Kdo bo imel nadvlado v Evropi: Francija ali Nemčija?

Praktično soboto je došel v London britaki poslanik v Parizu lord Tyrell, da poroča ministru za zunanje zadeve Hendersonu o rezultatu svojih razgovorov z Briandom o brodomem sporazumu med Anglijo, Italijo in Francijo.

Francija, ki se, kakor znano, brani podpisati sporazumu, je baje sedaj pristala na podpis, ako se sporno vprašanje v nadomeščanju starih bojnih lađij z novimi odloži do leta 1935.

Baje bodo francoski eksperti na konferenci redakcijskega odbora, ki se zopet sestane v torek 13. k. p. v Londonu, stavili tozadeven predlog.

Italijanski eksperti, minister Rossi in admiral Ruspolti ter Pilotti, so 10. t. m. odločali iz Rima v Londonu.

Vest o francoskem predlogu, da naj se sporno vprašanje odloži, je napravila v Rimu zelo slab vtis. Italijanski časopisi menijo, da hoče Francija s svojo takliko onemogočanja brodomnega sporazuma prisiliti na Anglijo, ki je na tem sporazumu najbolj zainteresirana, da bi se v vprašanju namernaravno carinske unije med Nemčijo in Avstrijo postavlja popolnoma na stran Francije in v tem smislu upraviča tudi na Italijo.

Ta tendenca Francije je čisto naravna. Francija je marca meseca v Rimu pristala v principu na brodomen sporazum z Italijo, predpostavljajoč, da bo Italija francosko zunanjo politiko podpirala ali ji vsaj ne bo nasprotovala. Zdaj pa ima Francija priliko videti, kako Italija slejkoprej podpira politiko nesporazuma Francije, ne da bi se odrekla ugodnostim, ki bi zanj izvirale iz brodomnega sporazuma s Francijo.

Italija je seveda zelo vzgojevoljena, ker njena

dvodelna politika nima pravega uspeha. Italijansko javnost je zato tem bolj zadel govor Doumerguesa v Nizzi, ki je pokazal, da Francija ni voljna redicirati svojih vojsnih sil, dokler bo ogrožena po nemških načrtih, katere Italija makijavelistično podpira.

Zato je zelo dvomljivo, ako bodo konferenca v Londonu imele kakšen uspeh, čeprav je italijanski vladi uspelo, da je pridobila na svojo stran nekatero angleške liste. Tako n. pr. Daily Express ludo napada Francijo, češ da hoče s prepričljivo carinske unije med Nemčijo in Avstrijo samo ohraniti svojo hegemonijo v Evropi. Avstrija in Nemčija nimata samo polne pravice, da tako unijo skleneta, ampak tak ekonomični blok bi pomenil nujneje barijero proti moskovski nevarnosti.

Večina angleškega časopisa pa je slejkoprej zelo rezervirana in se ne mara izreči ne za francosko ne za italijansko stališče. Zdi se, da so nekateri vplivni angleški krogi carinske unije med Avstrijo in Nemčijo tudi nekoliko boje, ker bi mogla s časom privedi do gospodarske unije vseh srednjeevropskih držav, vključno Čehoslovensko, Madjarsko, Jugoslavijo, Romunijo in morja tudi Belgarijo. So pa Angleži, ki menijo, da bi Anglija že znala izvleči dobiček tudi iz takega pakta, ako bi se uresničil in da naj si Anglija zato ne boli glave s tem problemom.

Tem bolj pa je vznemirjena francoska javnost. Danes v ponedeljek je v Parizu napovedana velika manifestacija, na kateri bo poslanec Arriu, vodja parlamentarne desnice, govoril proti nevarnosti carinske unije med Nemčijo in Avstrijo, ki je samo primarna za čim skorejšji politični An-

schluss. V istem smislu piše oficijozni Temps, da za Nemčija ni odgovorjala svojim sanjam o nadvladi v Evropi v smislu stare cesarske Germanije, radi česar mora Francija ostati na straži, ker nemški načrti ne ogrožajo samo Francije, ampak bi pomenili konec politike mira in sporazuma ter unije vseh narodov na podlagi enakopravnosti svobode in demokracije.

V Nemčiji sami vzbujajo francoski komentariji in glasovi sveda ostre odgovore. V glavnem se nemško časopisje trudi dokazati angleški javnosti, da konsolidacijo evropskega položaja preprečuje Francija, ki da se ne boče odpovedati hegemoniji, pridobljeni po verzajakoni miru. Če gospod Doumergues pravi, da mora Francija, preden se razoroži, čakati, da postane Evropa popolnoma mirna, potem se to pravi toliko, kakor če bi kdo hotel upreti voz pred volo, nego narobe. Potem nikoli ne bomo do mira prišli. Trditve, da Nemčija Francijo ogroža, je bafja.

Francoski listi odgovorjajo na to, da nobena država na svetu na skrivaj ni tako izredno pripravljena na vojno, ko ravno Nemčija.

Nek švedski list — da omenimo k svetovnamu položaju še to — opisuje, kakšne ogromne gospodarske koristi bi bila carinska unija, ki bi segala od Severnega morja do Jadranskega in Crnega, bi se raztegnela na 120 milijonov ljudi in bi ustvarila ravnotežje med industrijsko in poljedelnsko produkcijo ter na mah rešila gospodarsko krizo. Ta list je germanofilski.

Nemški listi podčrtujejo dejstvo, da se niti Jugoslavija niti Romunija nista izrekli ne z da ne z ne napram načrtu nemško-avstrijske car. unije.

Dr. Bauer na Jadranu

Split, 13. aprila. Z. Danes jutraj je prispele senkaj zagrebški nadškof dr. Ante Bauer v spremstvu svojega tajnika usgr. dr. Aduna Slaniča. Hrvaški metropolit ostane v Splitu nekoliko dni na zdravljenju, potem pa odpotuje v Dubrovnik.

„Cankar“ v Belgradu

Belgrad, 13. aprila. I. Večera zvečer se je vršil v dvorani hotela Union koncert slovenskega prosvetnega društva Cankar. Za ta koncert je že dolgo časa vladalo veliko zanimanje, tako da so dvorano napolnili do zadnjega kotička. Pevski zbor je nastopil s pestrim sporedom. Vodil ga je pavo-vodja Polde Mejač. Zbor se je pod vodstvom gosp. Mejača zelo dobro razvil in imel zelo uspehe. Pevske točke so bile izbrane zelo lepo in sicer za manjši moški zbor in kvartet. Glasovi so bili polni močini in blagovlasni. Tudi kvartet nam je dal prijeten užitek.

Obsodba dr. Predavca

Zagreb, 13. aprila. Z. Danes se je vršila pred sodiščem razprava proti Josipu Predavcu, ki je bil zaradi žaljive vladarja obložen že v l. 1920. Zastopal ga je dr. Maček. Obsojen je bil na dve leti in 8 mesecev zopora. V to kazeno je vradunana že prejšnja kazen 2 in pol leta, tako da je Predavec za ta čin obsojen na 3 mesece zopora. Državni tožilec Ružič s to razsodbo ni bil zadovoljen.

Samoumor predsednika Vevških papirnic

Dunaj, 13. aprila. Kk. Veliko senzacije je povzročil samoumor predsednika delniške družbe papirnih lovarin Vevče—Goričane—Medvođe dr. Schloferja, ki je večera skočil iz teciškega mešicprij-a direkcijeke palače v Gradcu in običjal na Riet-urtev. Kol motiv za njegov samoumor se navaja bojazen, da ne bi duševno obolel.

Drobne vesti

- Ljubljana, 13. aprila. AA. Našla se je na vlad-ku večja vsota denarja. Izgnihitelj naj se javi na postajo Ljubljana glav. kol.
- Ljubljana, 13. aprila. Roko si je zlomila Ličen Zora, naraščajnica pri Sokolu III., stara 16 let. — Po stopnicah je padla kočarskar Franciška, stara 66 let, iz Smarlnske ceste 18 in dobila težje poškodbe na glavi.
- Belgrad, 13. aprila. AA. Šušelj ob 22 je iznenada nastal požar v sušilnici delavnice za izdelovanje avtomobilskih karošerij lasinika Petroviča, Kraljeve Marije 21. Gmotna škoda znaša okoli 100.000 Din.
- Friedrichshafen, 13. aprila. AA. Davi se je vrnil s poleta v Egipt zrakoplov »Graf Zeppelin«. Pristal je gladko.
- Sidney, 13. aprila. AA. Letalo Southern Cross, s katerim je letel Kingsford Smith iz Londona v Avstralijo se je večera ponesrečilo. Pri tem sta se ubila lasinik letala Albert James in pilot Palmer.
- Bruselj, 13. aprila. AA. Dne 28. aprila odpotuje iz Djedaha v Algaijanu v Mešo 45.000 romarjev.
- Barcelona, 13. aprila. AA. Mlad slepek je izumrl pripravko, ki omogoča čitanje tiskanih šk. iznajdbi-preiskuje komisija.
- New York, 13. aprila. AA. V mestu Gentilly v Zdrzuženih državah so odkrili ogromno organizacijo izbošencev alkoholičnih pijak, ki je razpolagala z ladjami, letali, potu in s tako brezčasno postajo.
- Dunaj, 13. aprila. Z. Politični krogi zatrujejo, da je dosedanji vodja Heimwebra knez Stathenberg odločil odslopiti, da na ta način prepreči razpad Heimwebra.
- Zurih, 13. aprila. AA. Nekih uradnik, ki je za velikonocene praznike prišel domov v Curihe je sušici nenadoma zblaznel in postrojaj z revolverjem svoje štiri otroke, dva sinčka v starosti 4 in 6 let, ter 2 hčerki, ki njima je bilo 5 in 8 let. Najo se je še sam ubil.

Občni zbor Prometne zveze

V nedeljo je bil občni zbor »Prometne zveze« ki je bil zelo dobro obiskan. Zadnji občni zbor je pokazal, da se krščanska železničarska organizacija vedno bolj širi in da postaja vedno važnejša čimteljeva in borbi za upravičene zahteve železničarjev. Prometna zveza je dobro premislila vse težave. Danes je upravno konsolidirane, zato bo z lahkoto rešila še najtežje naloge, katere čaka vsako organizacijo, ki je borbeno in življenjske sposobna. Pod to purla se je vršil zbor, ki so se pečivil medsebojne zveze članstva, napak doščil tudi jasne direktive za bodoče leto, tako da se bo v resnici ustvarila živa vez v sest.

Pred prehodom na dnevni red je predlagalo vodstvo, da odpošle zbor udanostne brzovjavke Nj. Vel. kralju, g. ministrskemu predsedniku, g. ministru za promet in g. ministru dr. Korohcu. Predlog je bil z navdušenjem sprejet.

Občni zbor je pozdravila tudi bratska žel. organizacija iz Čehoslovaške.

Iz poročil funkcionarjev je razvidno, da je veliko vprašanje sicer raznih vprašanj še nerešeni, n. pr. zakon o drž. promet. objaja; službene doklade, delavske razlike l. dr. Vodstvo se je dobro zavedalo, da je borba za doseg pravic železničarjev teška in zaveda vsega stanu. Zato se je v vseh važnejših zadevah vezala z ostalimi organizacijami. Skupen nastop je vedno odklanjalo le Udruženje jugoslov. želez. in brodarjev. V vseh položajih je pokazalo vodstvo, da se morajo reševati skupne zadeve le z roko v roki z ostalimi organizacijami. Tako bo tudi v bodoče. Zato s polno pravico vračna predsedstvo nekvalificiran napad Udruženja na Prometno zvezo s tem; da je pisalo, da žali poudarjanje krščanskih načel vođino železničarjev v državi. Borba za pravice članstva je neljubja kvečenau kakemu kapitalistu in njegovim zavestnikom.

Velik korak je napravila Prometna zveza na gospodarskem polju s tem, da je osnovala »Slav-beno železniško družino«. Sadevi te zadrage so bodo pokazali v najkrajšem času.

Ostreja mnenja so se izmenjala pri vprašanju strokovnega glasila. Ker še ne more organizacija izdati lastnega glasila, so stavlili nekateri člani predlog, da naj ne bo sploh glasila, češ, da ne zadostuje »Del. Pravica« in da nimajo železničarji od nje nobene pravice. Sploh se je izrazila želja, da se članstvo aktivnejše udeležuje dela pri vestniku. Ostale diference pa se naj urede sporazumno z vodstvom Jugoslov. strokovne zveze.

Poročevalec je tudi omenil, da je med letom umrlo 6 članov in je pezval občni zbor, da počaste njihov spomin s tem, da vsi navžeči vstanejo.

Nadzorstvo je poročalo, da je našlo vse poslovanje in redu in predlagalo absolutorij s po-hvalo.

Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor.

Zagrebška vremenska napoved: Stajno, Malo toploje. Počas se bo pooblačilo.

Čsl. politični položaj

Praga, marca 1931.

Velika noč je prinesla v čsl. uotražjo politično vsaj začasno pomirjenje, ki je bilo najuo poročeno. Zakaj vedno razstoji spori med socialisti in agrarci so napravili nevzdržno ozračje. Spor o mandatu Perglera, bivšega čsl. poslanika in sedanjega pristasa Stribnega, ki se je pred leti iznevelil Benepe-ly strani narodnih socialistov, je to nezgodnost še povečal. Ko je vladna večina uinčila mandata Pergleru, češ da ni čsl. ampak američki državljan, če-tudi je zastopal državo na najvišjem položaju je Stribny odgovoril z napadom na Grad. t. j. Masaryka in njegove osebne prijatelje z dr. Benečim na čelu. Ker so agrarci priljubljeni z vedno novimi zahte-vami, so nesporazumljena tudi v vladni koaliciji vedno naraščala. Sele po celim križevem potu so ne-uzadežaje vendarje pričomali v plenim parlamenta zakonski načrti o meliorizacnem in cestnem zakonu ter o davku na bencin. Središče političnega gibanja se je preneslo v zakulisje in zato ni bilo v zadnjih dneh pred velikonocnimi počitnicami skoraj nikakega zanimanja za plenarne seje. Na cvetni petek sta bila pri govoru nekoga poslanca prisotna od 300 poslancev samo dva. Kakor bi bilo še premalo razbur-jenosti, je še med tem presenetila čehoslovaško jav-nost vest o nemško-avstrijski carinski zvezi.

Da bi pomiril javno mnenje, je dal ministrski predsednik Udržal časninarjem izjavo o nemško-avstrijski zvezi, o trgovski pogodbi z Jugoslavijo in se dotaknil fronte med strankami, ki so za Grad ali proti njemu. Na koncu je v lepi obliki nastvil ostre besede proti istim politikom, ki radi osebnih koristi kalijo mir in pozabljajo na narodne in drž-avne interese. Udružavje besede so odjeknile v vsaj čehoslovaški javnosti in vplivale pomirjevalno, le njegovi strankarski tovaršiji v senatu so jih namenoma preslišali, kar se je pokazalo na seji se-nata, ki je bila odličana na 30. marec. S tako težavo v poslanski zborniči sprejet zakonski načrt o cest-nem fondu v svrhu grajenja cest radi zmanjševanja brezposelnosti, so paupre agrarni senatorji saboti-rali. Izjavili so, da bodo o tem zakonskem načrtu razpravljali in glasovali še tedaj, če pride šele po Veliki noči na dnevni red. Tako je bila kronaj otver-jena toja odgođena do konca velikonocnih parla-mentarnih počitnic.

Podobno zavlačevanje zakonodajnega delo-vanja s strani agrarcev se vrši tudi v poslanski zbor-niči. Vidi se, da ni več močine in ugledne osebnosti agrarnega voditelja Svehle in neumornega dr. Ho-dze. Zakonski načrti, o katerih so se že davno spoz-razumeli vsi ministri, se morajo na zahtevo vladne agrarne stranke odsiraniti z dnevnega reda in od-ložiti. Ministri niso več upravniki in vodje svojega rezosa, ampak so postali politični mešetarji. Mi-nistri trlajajo čas z doigrajimi političnimi pogajaji, predsedniki in voditelji političnih strank ter klubov pa zopeti delajo, kar se jim zljubi. Med vladnimi strankami ni pravega soglasja in če se ministri s te-zavo o čem zedinijo, zavlačujejo potem ta spora-zum in ga onemogočajo klubi poslancev in sena-torjev.

Da tako ne more !!! naprej, se zaveda večina vodilnih čimteljev, kar dokazujejo velikonocene šte-vilke političnih časopisov. Dr. Kramař naglašja v »Narodnih Listyeh«, da je božiji mir med strankami češkemu narodu sedaj bolj potreben kakor kdaj prej. Enako izzven članek vodilnega lista obrtniške stranke, praške »Reforme«. Dočim glavni socialno-demokratski dnevnik »Pravo Lidu« očita agrarcem sebičnost, naglašja agrarni »Venkov« z vso odloč-nostjo zahteve svoje stranke. Vse časopisne članke pa je preupil glavni urednik pariškega lista »Ma-tin« g. Sauerwein, ki se je oglasil v »Českem Slovu«. Svoje razmišljanje o nemško-avstrijski uniji kon-čuje z besedami: »Bodočnosti treba pogledati v oči z večjim pogumom in hladnokrvnostjo. Ze trkrat smo zmagali. L. 1918. v svetovni vojni, po njej poli-tično, leta 1926. pa v finančnem oziru. Sedaj morajo maglo zavzeti konstruktivno statišče. Tudi sedaj moramo zmagati. Seveda treba doprinesiti žrtve in organizirati Evropo z nami prej kakor se organi-zira proti nam.«

Sauerweinov članek je zelo pomiril radi nemško-avstrijske carinske zveze izredno razdraženo čehoslovaško javnost. Četudi so se vodilni politični krogi, ki sicer vedno poslušajo nasvete znanstvenikov, dobričali Nemcem, vendar je bila češka javnost

Kako živijo Italijani v Jugoslaviji

Anketa »Siovenca“ o položaju Italijano. ob naši obali

V. Ivar, 9. aprila.

Mesto Ivar, koje je na podlagi statistike z leta 1924 2550 ljudi, od teh je 89 Italijano. To je op-lutno. Drugo mesto na Ivaru Starigrad ima 2498 prebivalcev. Italijanskih stanov je 47. V Ivaru je Italijanska osnovna šola, ki jo obiskuje 13 otrok (reci: trinašt). Od teh so 4 učenci sinovi Italij-anskih opalilov, ki stanojajo v Ivaru; stari druz-gih treh otrok živijo v Italiji. Trije učenci so iz Starograda in zadnji trije iz Komibe. Italija vzdržuje tudi posebno otroški vrtec, ki ga obiska-jejo 4 otroci (reci: štirjet). O kaki Italijanski na-redni manjšini na otoku Ioraj ni mogoe govoriti. Kajti na eni strani gre po veliki večini za same eplante, torej Italijanske državljane, ki so po ve-čini hrvatske narodnosti, in so po sklenitvi rapals-ke pogodbe optirali za Italijo, ker so jim Italijan-ski agenti obljubljali vsemogočo ugodnost. Konej trinašlet otrok obiskuje Italijansko šolo, poleg tega se staraš treh živijo v Italiji. Keday bi Italija do-vclila 13 otrokom hrvaških ali slovenskih staršev posebno slovaško šolo? In kje je v Evropi država,

Položaj na Portugalskem

vedno bolj nevaren — Angleške križarke prihajajo

London, 13. pril. kk. Po uradnih vesteh vlada na Portugalskem mir, prav tako v Madeiri. Pro-met z ladjami je normalen. Vojne lađje, ki so bile prvotno poslane iz Lisboae v Madeiro, bodo sedaj biokrate Azorske otoke. Voditelji vojske revo-lucije v Madeiri so poslali izjavko Društvu nar-odov zahtevo, da se Madeira prizna kot ustavn-a republika z imenom Atlantida. V Lisboni se opaza nervozna napetost.

Madrid, 13. aprila. kk. V Oportu je položaj kritičen. Najvažnejša postojpa so vojsko zastra-žena. Ves promet v mestu počiva. V afriški kolo-niji Angoli je nastel med četami upor.

Pariz, 13. aprila. kk. Španskemu kapitanu Na-varru, ki je pomagat letalskemu majorju Francu pebgnetil iz zaporov, so je posečil po begniti na Gibraltarsko ozemlje in od tam v Marseille. Na-varro je zaprosil za bivanje v Franciji, da se bo mogel združiti v majorjem Francom, ki biva v Parizu.

London, 13. aprila. kk. Vstaja na Madeiri in na Azorskih otokih je sedaj prešla tudi na Portu-galsko samo. V raznih pokrajinskih mestih so čete odpovedale pokorščino. Tudi v Lisboni se bo-jitje nemirov. Čete patrolirajo po mestu. Admira-liteta pa demantira vest, da bi bila odposlana an-gleška križarka iz Gibraltarja v Lisbono.

Lisbona, 13. aprila. AA. »Daily Mail« poroča, da je položaj na Portugalskem še vedno zelo ne-jasen. Večera so poročali, da je angleška križarka

Kapitalizem in sovjeti v objemu

Številne industrijske misije tekmujejo za ljubezen Moskve

Berlin, 10. aprila. AA. V petek so se nada-ljevala pogajanja med zastopniki sovjetske vlade in nemške industrije, ki so jih svojnai pričeli v Moskvi. Zaenkrat gre za obća vprašanja o načemu dobav in o vprašanju državnega jamstva. Nemška vlada naj prevzame jamstvo do 70% vrednosti iz-voženega blaga. Ruski delegaciji nadeljuje bivši predsednik rusko državne banke Pjalakov, nem-sko industrijo pa zastopajo Kölpen, Krämer, Reu-ler, Schaake in Veit. Zastopniki obeh strank sku-šajo pogajanja pospešiti. Poučeni krogi zato raču-najo s tem, da bodo v kratkem uspela.

Varišava, 10. aprila. AA. Prihedralni teden od-potuje v Moskvo skupina poljskih industrijev, ki bodo zastopali vse večje poljske industrije. Skušali bodo doseči večja naročila za poljske industrije.

Moskva, 11. aprila. AA. Po poročilu iz New-yorka je predsednik Amotrga Bogdanov imel v Filadelfiji predavanje o trgovini z Rusijo. Preda-vanje je prisostvovalo več 100 industrijev in

vedno na strani čeških zgodovinarjev, vsač. profesorjev dr. Pekařa in Novolnega, ki so vedno opo-zarjali na nemško nevarnost. Sla bo za njimi tudi sedaj, ko ji bodo v duhu svojih narodnih tradicij in slovanske vzajemnosti kazali prave in uspešne poti ter jih opominjali pred stariimi napakami.

»Curley« odpluta v Lisbono. Križarica »London-ostana na Madeiri, da štiti angleško interese. Vod-je vojske revolucije so po raduju razsiriti neru-šično vest, da je revolta uspela.

Lisbona, 13. aprila. AA. Položaj na uporniških otokih je zaradi stroge cenzure še vedno nejasen. Vse kaže, da je vlada odločena uporniko izstra-dati in izjavia zato ostro blokado. Ker se je po-ložaj na kontinentu razčistil, bo poslata vse raz-položljive vojne lađje na otoke. Vesti, ki so ve-dele povečati, da se je uporniško gibanje raz-širilo tudi že na Kapverdske otoke, se deman-tirajo. Vendar vlada prizna, da je na otokih uvedla v prevenuti svrhe cenzuro brzovjavk.

Madrid, 13. aprila. AA. S špansko-portuga-lske meje poročajo, da se je na Portugalskem uprlo voč posade. V Barreiri in Caldas Daraiuha se zbirajo lojalne vladne čete. V Oportu so bili v ne-detjo veliki nemiri. Letalec Aragal je preletel v nedeljo in danes več mest in metal letake, kjer pozivlja ljudstvo k revoluciji. Na Madeiri se je pod predsedstvom polkovnika Preirije konsolidirala za-šasna vlada. Portugalski vladni krogi zanikujejo vest, da bi topničarica »Tamao« razobesila uporni-ško zastavo. Topničarja »Ibo«, ki je zasidrana bli-zu Funchala, ni še odgovorila na poziv upornikov, naj se pridruži njihovemu gibanju. Zdi se, da bodo portugalski otoki najbrže proglasili svojo samo-stojno državo pod imenom »Atlantise«.

6 milijonov brezposelnih v Ameriki

Newyork, 11. aprila. Z. Hearstov tisk piše, da je guvernerr angleške banke Montagu med poga-jaji Amerike rekel, da bodo evropske države po vsej priliki predlagale revizijo reparacijskih dol-gov, neodvisno od Anglije, in upajo, da bo Ameri-ka pozneje to revizijo odobrila.

6 milijonov brezposelnih v Ameriki

Newyork, 13. aprila. AA. V Združenih drž-avah je sedaj 6 milijonov brezposelnih. Izseljeniške oblasti nastopajo tako strogo, da odliaja iz Ame-rike skoraj več ljudi kot jih prihajajo. Vlada pla-čuje izseljenem, ki hočejo domov, polne stroške. Vsak mesec se vrača v staro domovino do 10.000 izseljencev. Pretekli teden so izgnali 1.509 oseb, ki so se priselili brez dovoljenja v Zdruzene drže-ve. Uradni krogi pravijo, da je odšlo doslej iz Združenih držav najmanj 100.000 delavcev, ki bi drugače konkurirali domačim.

Trboveljskim rudarjem na pomoč!

Deputacija pri gosp. banu

Ljubljana, 14. aprila.

Beđa v rudarskih revirjih je dosegla skrajne meje. Praznovanje šihov je že tako veliko, da dobi delavci celo samo 50 Din za štirinajstdnevno delovno periodo, potem ko jim odrgajo stalne odtegljaje. Zato so zastopniki delavcev sklenili, naprositi gosp. bana za pomoč. Predvsem jim je šlo za to, da bi mobilizirali znesek 70.000 Din, ki je določen v banovinskem proračunu za omiljenje bede rudarjev. Gosp. ban dr. Marušič pa je tudi sam poklical danes v Ljubljano okrajnega glavarja v Laškem gosp. Pinkavo in trboveljskega župana g. Vodusa, da ga informirata o dejanskem stanju v revirjih. Ob 11 pa je gosp. ban sprejel deputacijo, v kateri so bili predsednik Delavske zbornice gosp. Cobal, tajnik gosp. Ura tnik, zastopnik Jugoslovanske strokovne zveze gosp. Žumer, zastopnik Narodne strokovne zveze gosp. Kravos in predsednik II. rudarske skupine gosp. Pliberšek. Deputacija je pri gosp. banu dosegla, da bo omenjeni znesek v kratkem uporabljen. Deputacija je intervenirala pri njem tudi zaradi gradnje cest v revirjih, da bi se s temi deli nekoliko omilila beđa v revirjih. Od tega pa ni mogoče pričakovati kakšnega skorajšnjega uspeha, ker zahtevajo taka dela mnogo priprav. Deputacija je prosila tudi gosp. bana, naj bi s svojo moralno avtoriteto skušal doseči pri Trboveljski premogokopni družbi, da bi ta dala rudarjem vsaj enkratni nabavni znesek. O obisku pri gosp. banu je izdala Delavska zbornica naslednji komunikacije:

Predstavniki Delavske zbornice, II. rudarske

Osnutek rudarskega zakona in „Jugoslovan“

Jugoslovanci je doživel umik, katerega bi si bil lahko prihranil, ko bi se spoznal v stvari, o kateri se je spustil s Slovincem v polemiko. Na naš prví članek v četrtki, 9. t. m., v katerem smo stvarno tolmачili želje delavstva v ozirom na predloženi osnutek rudarskega zakona, kakor je naloga neodvisnega časopisja in tudi namen predloženih zakonskih osnutkov, ki so pred uzakonitvijo dani v pretres, da se izboljšajo in popravijo — nas je »Jugoslovan« drzno napadel v uvodniku 11. t. m. Očital nam je demagogijo in potvorbo zakonskega osnutka. Celu volilnih kroglic se je spomnil. »Slovenec« je na ta napad takoj odgovoril s daljšim člankom in za resničnost svojih v prvem članku navedenih trditve citiral vsa omenjena mesta iz rudarskega zakonskega osnutka, ki jih je zanikal »Jugoslovan«. Vsakemu, kdor je stvar zasledoval, je bilo jasno, da tisti, ki ne pozna osnutka ni »Slovenec«, ampak Jugoslovanska redakcija. Bili smo ravnovedni na odgovor. Pa je prišel »Jugoslovan« večeraj s izjavo, da njegove informacije temelje na »belgrajskih virih« in da je njihovo točnost Ves respekt »Jugoslovanom« belgrajskim informacijam. Tudi smo prepričani, da ima

dati rudarjem socialen in zadovoljiv zakon. Zato je verjetno gotovo, da se bo dosedanji osnutek umaknil kakemu boljšemu, kar nas bo le iskreno veselilo, ker samo to je bil tudi namen naše kritike. Toda zaenkrat tega osnutka še ni oziroma ga vsaj ne poznajo merodajne institucije v Sloveniji, kakor sta Zveza industrijev in Delavska zbornica. Objavljen je kot najnovejši tisti zakonski načrt, ki smo ga mi kritizirali in ga tudi citirali. Če pa »Jugoslovan« pozna kakega novejšega kakor smo ga mi uporabljali, naj ga izvoli citirati. Ako pa tega ne more storiti, bi mu svetovali, naj se drugič bolje informira in naj ne meče prehitro okrog očitkov o demagogiji in nerresnosti, da ne bodo padali nazaj na njegovo glavo.

Za maslo in jajca 18 mesecev

Ljubljana, 14. aprila.

Pred malim senatom, ki mu je predsedoval s. o. s. g. Anton Mladič, je bilo danes več razprav. Zaradi raznih prevar je bil obsojen Jože G. iz medvodske občine na 15 mesecev robnje in 600 Din denarne kazni ev. nadaljnjih 10 dni zapora. Zadnja razprava pa je bila v marsikatere pogledu interesantna. Pred sodniki se je pojavil srednje velik, krepek Jože iz Strug na Dolenjskem. Jože ima staro navado, da hodi od kraja v kraj. Je tudi božjasten. V predpustnem času se je pojavil po raznih krajih Dolenjske. Obtožnica ga obdolžuje, da je vlamil pri raznih kmetih in odnašal v prvi vrsti jajca, maslo in meso.

Na Velikem Mlačevem je posestniku Jakobu Javorniku odnesel več mesa, masla in jajc v skupni vrednosti okoli 500 Din. Odnesel mu je celo 250 jajc. Dober plen je imel tudi v Plešah, kjer je pobral iz šramba posestnici Heleni Janeč pleče, smetano, jajca in maslo v vrednosti okoli 800 Din in posestniku Novaku potico, surovo maslo in drugo blago. Letos januarja so imeli pri posestniku Glivarju v Brezovem dolu ženitovanje. Po svatbi je Jože odnesel 60 najfinejših krofov, potice, mlečni kruh, svinjsko meso in druge stvari v vrednosti 330 Din. Na zadnje je obiskal posestnika Lovrenca Hrovata v Kalu pri Ambrusu. Temu je odnesel nekaj denarja, perila, masla in druge dobrine v skupni vrednosti 800 Din. Obtožnica pravi nadalje, da je Jože šlovek, ki ne ljubi dela.

Jože se je kratko zagovarjal: »Saj sem vse po pravici povedal. Nisem delal vlomov. Prišel sem notri skozi odprto okno. Nikjer nisem delal sile. Teh in teh stvari pa res nisem vzela. Hotel sem vzeti samo toliko, da bi se nasitil. Prilika pa je bila in sem več vzela.«

Zanimivo je, da je Jože dalje priznal, da je ukradena jajca in maslo nesel v Ljubljano na trg, kjer je stvari prodal. Zaradi krofov pa pravi, da jih je kupil v Ljubljani. Iz Ljubljane pa je kronil kar zna glibo dol v Brezov dol. Nekaj stvari je razdelil tudi po Dolenjskem med ljudi.

Zaradi teh tatvin je bil Jože obsojen na 18 mesecev robnje in v izgubo častnih državljanjskih pravic za doba 3 let. Jože je po kratkem obotavljanju sprejel sodbo. Predsednik mu je blagohotno pripomnil: »Če ne bi bili tako bolehen (božjasten), bi vas še nadalje obdržali v kaznilnici.«

skupine in vseh strokovnih organizacij so zaprosile v torek dne 14. aprila za sprejem pri gosp. banu dr. Marušiču da mu orisajo obupen položaj v naših rudarskih revirjih in da ga zaprosijo za pomoč. Gospod ban je deputacijo najljubeznivejšje sprejel in je obljubil vso pomoč, ki jo more v tej zadevi dati. Opozoril pa je tudi na meje, ki se mu pri tem stavlja. Banska uprava bo predkazala brezposelnemu fondu za rudarje sredstva, ki jih ima za podpiranje brezposelnih v svojem proračunu. Pručilo se bo, ali bo mogoče započeti takoj s cestnimi deli v bližini revirjev. Na žalost so v banovinskem proračunu za gradnjo cest predvidena sredstva močno reducirana, tako da ni mogoče misliti na gradnjo cest v tako velikem obsegu, kakor bi to gospod ban želel.

Zastopniki delavstva so prosili za posredovanje, da bi se pogajanja za dobavo premožja čimprej zaključila. Potrebne pa bodo za oblažitev krize večje izredne pomožne akcije. Manjše podpore, kakor so predvidene v raznih proračunih, bi bile kakor kaplje v morje, ako bi se praznovalo cel april v taki meri, kot se praznuje dosedaj.

V tem slučaju bi prešli rudarji 1. maja 1931 za 14 dnevno periodo povprečni zaslužek, ki bi se gibal okrog 160 Din, medtem, ko bi znašal odbitek 120 Din.

V očigled do skrajnosti izčrpanih kreditov pri trgovcih je treba, da dajo rudniška podjetja delavstvu za ta plačilni termin enkratni izredni prispevek, za kar je II. skupina rudarske zadruga že zaprosila.

Draginja na deželi

Črna, 13. aprila.

Se ni bogve kako dolgo od tega, ko so časopisi poročali o peklih in njihovem odporu proti diktiranim cenam. Izgleda pa, da so tozadavne neredbe in ukazi merodajnih oblasti namenjene samo proti onim pekom, ki izvršujejo svojo obrt v Ljubljani ali Mariboru, kajti tu se prav nič ne pozna, da bi se vsi ali vsaj ti peki pokoravali odločbam in zapovedim banske uprave.

Pri nas stane namreč še vedno 5 Din kg bodisi belega ali črnega kruha, dočim je v mestih črni kruh cenejši od belega, a niti beli ne stane 5 Din. Pek v mestu ima desti večjo režiyo kakor pek na deželi. V mestu so dražji lokali, pomočniki, drva, voda itd., dočim je na deželi pri nas, kjer smo 18 km daleč od železnice, dražji samo dovoz; za dovoz se računa namreč po 10 ali 11 par za 1 kg teže. Drva in pomočniki so cenejši tukaj kot v mestu, voda — hvala Bogu — brezplačna, lokali pa tudi niso tako dragi kakor v mestu; tudi dnevni promet, zlasti tukaj v industrijskem kraju, ne bo manjši kakor v mestu; davki so pa skoraj gotovo večji v mestu kakor na deželi. Za znižanje cen kruha so podani torej vsj pogoji. Delovno ljudstvo bi bilo hvaležno merodajni oblasti, če bi maksimalna cene kruha tudi na deželi, saj je kruh vendar najpotrebnejši živež.

Cene mesa so pri nas še precej primerne, zato pa si ne morem kaj, da ne bi podražal v gostilniški cenik. Slovenska narodna jed goljaza n. pr. stane tukaj še vedno 5 Din. Iz enega kilograma mesa, ki stane 10 Din, se napravi okoli deset porcij goljaza po 5 Din, kar zneso 50 Din. Moka, mast in še vse drugo, kar zraven spada, vključivši tudi zakoniti dobiček, naj znaša torej 40 Din? Cene mesu so padle, cene gostilniške hrane pa ni; če pa je vendarle kje cenejši za kakega pol dinarja, je pa zato gotovo za mnogo več slabši.

Koliko dobička hočejo imeti gostilničarji, se vidi n. pr. pri pijači. Piscec teh vrstic ima v rokah dokaz, da stane liter pristnega vina v Halozah v kleti 4 Din (nekateri ga še ceneje dajo, samo če kdo pride); država, banska in občinska trošarina zneso 2.50; skupni davek na poslovni promet in prevoz iz Haloz v Črno pa največ 1 Din; to vse skupaj zneso torej 7.50 Din. Gostilničarji ga pa točijo po 16 in po 20 Din; čisti dobiček znaša torej nad sto odstotkov, seveda, če je kupil vino neposredno od kmeta. Ako ga pa je kupil mogoče od vinskega trgovca, tedaj njegov dobiček seveda ni tolik, kajti tudi ta hoče »nekoliko« zaslužiti.

Kapital, vložen v gostilniško obrt ali v trgovino, se obrestuje torej približno po sto odstotkov, a kapital, vložen v banko, samo po 5 odstotkov. Ves ta dobiček nekaterih obrtnikov in trgovcev pa vložimo mi, ki nimamo ne svojega doma ne svoje zemlje, temveč smo navezani samo na svoj skromni priložnostni ali periodični zaslužek.

Novi ljubljanski voz za pobiranje smeti

Ljubljana, 14. aprila 1931.

Danes popoldne ob pol 5 se je na mestni pristavi vršil komisijonični ogled novega voza za pobiranje smeti. Voz so napravili v mestni pristavi. Pri gradnji je sodeloval z nasvetom in delom nadzornik pristave g. Gajšek sam in njemu se imamo zahvaliti, da je voz tako dobro izvršen. Predvsem pa zaslužijo mestna pristava pohvalo radi tega, ker je zahteval novi voz razmeroma tako majhne stroške. Voz je namreč stal 23.540 dinarjev, kljub temu, da je ta prva gradnja zahtevala precej eksperimentov, ki so se končno tudi obnesli. Naj za primer omenimo, da je dosedanji že rabljeni voz, ki je po svoji konstrukciji med vsemi pobiralnimi vozovi še najbolj »moderen«, stal celih 45.000 dinarjev, dasi novega voza v konstrukciji nikakor ne dosega.

Novi voz ima na vsaki strani po 2 vrtilni napravi, v kateri se vlagajo zaboječki za smeti in nato izpraznjujejo. Izpraznjevanje se vrši tako, da pri malenkostni pazljivosti delavca, ki zabojeke iztesa, prah niti najmanj ne udarja iz voza, ker je med iztresanjem voz hermetično zaprt. Najnovejšje pri vozu pa je, da ima izpraznjevalno napravo prirejeno tako, da se smeti, ki so v vozu, iztresajo nazaj, medtem ko se vsa škattja dvigne s sprednjim koncem s posebno pripravo, ki je že nameščena na vozu. Komisija je ugotovila, da voz v vsakem slučaju odgovarja potrebam in sklenila nabavo še enega, hkrati je določila, naj se nabavi še en poldrugetonski tovornega voza, na katerem bodo potem v pristavi zgradili povsem slično pobiralno napravo, seveda večjo. S tem sklepom je storjen prvi korak, da dobi Ljubljana tudi za pobiranje smeti motorna vozila, ki jih tako nujno potrebujemo.

Jugoslavija očaruje...

njena solčna obala...
njena čarobna jezera...
in zobje njenih prebivalcev.

Njena obala obzarjena s svetlim solncem, njena jezera bogata redkih čarov so kakor zobje njenih prebivalcev dragocen dar lepe prirode. Ali zato vendar s preudarnostjo stotisoče Jugoslovancov neguje svoje zobé s Sargovim Kalodontom. Blagodejna pena te zobne kreme polepšuje zobé z blestečo čistoto in čuva usta nalezljivih kali.

SARGOV
KALODONT
ohranjuje zdravje in lepoto zob.

Gonja proti cerkvi po vsem Primorju

Fašizem še huje pritiska na cerkev.

Aktualna je sedaj gonja proti duhovščini po vsem Primorju. Iz zaneseljivej prešli poseben ukaz, naj pazijo natančno na duhovnike in jih ovadijo za vsako malenkost, da jih tako čim prej onemogočijo ter deželo izpraznjajo. Po vsaj deželi zdaj zlasti nazirajo pridige. Po več agentov je bilo v vsaki tržaški cerkvi za pridigo na veliki petek. Po deželi morajo to opraviti orožniki.

Papeževa zastava prepovedana.

Za procesijo ob vstajenju so fašisti tudi nagajali po svoje. V Škvedju so procesijo prepredili. V Rojanu so grozili, da bodo napadli zastavo Marijine družbe, če ne odstrani slovenskega napisa. Res so gledalci procesije opazili, da je pri zastavi mankal trak z napisom »slovenska Marijina družba«. Po vsem Trstu je policija pred procesijami raznesla ukaz, da pri zastavah ne sme biti trakov »v barvah tujih držav«. Ker je vsakomur jasno, da se kaj podobnega ne bi upal storiti v sedanjih razmerah nobeden, se iz te izrecne prepovedi razvidi namen, prepovedati papeške barve (!). Fašizem pač ne zamudi prilike, da se za konkordat zahvali s kakšno priložnostno gesto.

Regulacija Mure in Ščavnice

Ljutomer, 12. aprila.

Regulacija Mure in Ščavnice je za okolico Ljutomeru velike gospodarske važnosti. Ob malo večjem nalivu obe reki prestopita svoje bregove in so razlitya čez polja in travnike, kjer napravljata veliko škodo. Zato zadnja gospodarska anketa v Ljutomeru ni smela iti mimo tega vprašanja.

Na Muri so se regulacijska dela pričela že pred petimi leti, a so bila nezadostna in pomanjkljiva, največ radi nezadostnih kreditov. Izvršene regulacijske naprave je voda tekom časa zaporedoma porušila in s tem naredila veliko škodo. Denar za izvršena dela je bil vržen v vodo. Ker se v zadnjem času ni ničesar več ukrenilo, je danes nevarnost, da se Mura razlitye znova v svojo staro strugo in

Pri Sv. Jakobu v Trstu je bila za pridigo velikega petka cerkev natlačeno polna. Nekci prena-pet Lah je v očaju glasno protestiral, zakaj se še slovensko pridiguje. Orožniki so ga nato iztirali

Tudi spoved državi nevarna.

Ko so v Zgoniku na Krasu imeli prve dni velikega tedna običajno spovedovanje s sodelovanjem sosednjih duhovnikov, se je v vas pripeljala tudi »leteča kolonac orožnikov z avtomobilom. Pet orožnikov, na vsakega spovednika eden!

Duhovniki brez plače.

V zadnjem času so prefekti zahtevali od škofov, da premestijo celo vrsto duhovnikov, ki niso fašistom všeč. Celu nekateri italijanski duhovniki niso radi svojega pravičnega postopanja s slovenskimi verniki oblastnikom po volji. Ker se škofje niso hoteli vdati pritiskom prefektov, so ti kratkoročno ustavili plače duhovnikom, ki so padli v nemilost pri fašistih. Tako je ostalo že več duhovnikov v tržaško-koprski škofiji brez kongruje. Naj omenimo samo župnika Mizzana iz Mil, ki je domač Italijan in že delj časa ne prejema državne plače.

tako poplavi vso veliko vas Moto, čez katere sredino je šla stara murska struga. Treba bo torej na strugi Mure začeti z resnimi in zadostnimi regulacijskimi napravami, tak je bil predlog gospodar-skih zastopnikov, katerih voda ne bo sproti podirala, v škodo skupne blaginje in prebivalstva.

Enako nevarni sta Ščavnica in Globetka, predvsem za Ljutomer sam in bližnje okolice. Cikakasti in neodbiščeni strugi Ščavnice in Globetke ob vsakem večjem dežju povzročita povenjen v Ljutomeru in napolnita mestne kleti. Regulacija obeh potokov bi to prepredila, zlasti še takrat, ko se enkrat končno veljavno reši vprašanje propustov skozi železniški nasip. Zdi se, da je tudi slednje vprašanje obstalo na mrtvi točki. Po mnenju gospodar-skih zastopnikov bi bilo najbolje, ako se med prizadeti ustanovi hidrotehnična vodna zadruga, ki bo stvar vzela resno v roke in pričela z regulacijskimi deli. Začeti je treba, v tem tili vsa skrivnost.

Novi poglavarji nemško-protestantovske cerkve v Jugoslaviji. Novoizvoljeni protestantovski škof dr. Friderik Popp (na levi) in predsednik nemško-protestant. sinode dr. Valjem Roth (na desni).

Italijanski dobrovoljci grozijo

Trst, 14. aprila. Ob priliki kongresa italijanskih dobrovoljcev v Gorici je predsednik Coselschi po svojem govoru prečital izjavo dobrovoljcev, »podpisano pod Sv. goro, Sabotinom, Sv. Gabrieldom in Podgora, da so in da ostanajo ti kraji po misljenju, običajih in jeziku za vedno italijanski. Predstavniki »goriškega dalmatinskega krožka« je izročil dalmatinsko zastavo, s katere so prej sneli črn trak, »ker je bila že nanovo blagoslovljena v Trstu«. Nenavadno zgovoren pa je bil predstavnik osrednjega vodstva fašistične stranke prof. Marpicati. Izjavil je, da osrednji tajnik fašistične stranke Giuratti povsem soglasja z dobrovoljci. »Bojne pesmi in lepe popevke iz Dalmacije, iz osrednjih in neodrešenih dežel, govorijo, da je treba zatreti strahovlado od onkraj morja. Italija je velikana, za katerega so politični umori v Julijski krajini samo bodljaji z iglo. Fašistična Italija čuje klic na pomoč iz vseh teh dežel tja do Dalmacije, ki so bile od stoletij naše, ki smo jih le deloma osvobodili. Mussolinijeva Italija bo zatrla strahovlado in ne bo nikdar dovolila, da iz teh krajev postane predvojni Balkan. Kaj naj reče ali stori onih sto odvetnikov, petdeset učiteljev, trideset duhovnikov, sovražnikov naše države, ki skušajo to ple-

menako čredo, ki je komaj pred petdesetimi leti prikukala na dan iz kotička zgodovine proti naši tisočletni civilizaciji? Sicer pa je sablja fašistične justice že točno in neumiljeno posekela zločince. Bataljoni dobrovoljcev in »sijah« Dalmatincev svrjajo zlohotneže, da se niso sestali na trgu zmagave (nekdanjem Travniku) v Gorici za zabavo, tem-

več zato, da obnovijo prisego, da so pripravljeni na nov boj.« Nato je poslanec Coselschi pripel na prsa desetih dobrovoljcev dalmatinski križec, dalmatinskemu krožku v Brixnu pa je izročil dalmatinsko zastavo. Prof. Marpicati bo prejel dalmatinski križec po posebnem obredu, ki se bo vršil v Rimu 21. aprila.

Aretacije v Ajdovščini Zlobno maščevanje fašistov

Sušak, 14. aprila. (Izvirno.) Fašisti ne morejo pozabiti ponizanja, ki jim ga je prinesla okrožnica jugoslovanskih škofov. Vsa možna sredstva uporabljajo, da bi oslabili porazni vtis, ki ga je svetovna javnost dobila o postopanju s slovansko manjšino v mejah Italije. Sedaj bi hoteli, naj tudi »ljudstvo« protestira proti onemu pastirskemu listu in proti trditvam, da se preganja slovenski jezik v cerkvi. Tako so iz Ajdovščine pozvali 16 oddelčnih domačinov na policijo ter zahtevali od njih, naj podpisajo protestno izjavo. Može se tako izjavo odkloniti, češ da se ne razumejo na cerkvene zadeve in tudi ne vedo, kaj se je pisalo po svetu o teh rečeh; torej njim ne pristoji, da bi dajali slovesne izjave

o tem. Kmalu potem so ti možje zagledali na svojih hišah naslikano mrtvaško glavo v znak, da fašizem obeta maščevanje. Maščevanje je res tudi prišlo. Fašisti sami so naslikali po ajdovskih hišah z velikimi črkami »Zivela SHS!« in »Zivijo Jugoslavija!« Drugi dan so orožniki zaprli šest mladeničev iz domačih pridobitnih krogov in jih obdoližili, da so oni narisali izzivne vzlike. Vsi so ostali v zaporu. Na ta način skušajo fašisti uničiti še edini slovenski trg, kjer živi še nekaj slovenskega razumnštva. Fašistom gre predvsem za to, da prisilijo še dokaj trudne slovenske trgovce, da opustijo svoje podjetje in zbežijo.

Boj proti katoliški akciji v Italiji Novi napadi fašističnega tiska

Rim, 14. aprila. Vsled gonje, ki jo je zapolnil nedavno fašistični tisk proti Italijanski katoliški akciji, češ da se pod njenim okriljem organizira nekdanja od Sturzova popolnarska stranka, je osrednji odbor Katoliške akcije v Rimu izrazil nezaupanje predsedniku Zveze katoliške mladine v Rimu, ki je skušal s svojo okrožnico na podrejene oddelke organizirati strokovne celice. Predsednik je na podlagi izrečene nezaupanja podal ostavko. Toda fašistični tisk se s temi koncesijami ni zadovoljil in prehaja zopet v ofenzivo proti Katoliški akciji. »Il Lavoro Fascista« očita Katoliški akciji, da pripravljajo pompozno praznovanje 40 letnice »Rerum novarum«; nato se bo vršil socialni teden v Padovi. V zvezi z obletnico Leonove okrožnice se opadajo v osrednjem odboru Katoliške akcije živahno delovanje, ki stremi za tem, da se osrednjemu odboru ni pododdelki, ki bi združevali člane po poklikih. Tako obstoji »oddelok diplomiranih«, v Napoli je ustanovili »zdravniški krožek« in v Rimu se pripravljajo krožek katoliških učiteljev, ki bo imel svoje glasilo že obstoječo »Katoliško vzgojo«. Nadalje obstojijo »delavska zavetišča«. Vso to socialno in tudi politično akcijo vodijo jezuiti. V političnih zadevah odločuje predvsem p. Rosa, ki ima tudi v Vatikanu izreden vpliv in »brez katerega sv.

oče ničesar ne naredi«. Obletnica koncila v Efezu se bo proslavila s kongresom vseh Marijinih družb iz Italije in sv. oče je v nagovoru na katoliški mladinski poudaril, da naj bo ta obletnica v obsegu onim, ki danes v Rimu propagirajo »zmoje« pri tem je sv. oče mislil na fašizem. Vse to se gotovo ne strinja, trdi fašistični list, z izključno verskim značajem Katoliške akcije. Tudi »Tribuna« očita voditeljem Katoliške akcije, da ni dovolj, ako je osrednji odbor izrekel nezaupanje predsedniku »Katoliške mladine«, ki je hotel pod plaščem Katoliške akcije osnovati prave strokovne organizacije. Tu ne gre za osebe, vsa Katoliška akcija je zašla na krivo pot po krivdi »nerazumevanja ali celo prikritega nasprotstva proti fašistični vladavini, ki vlada med voditelji Katoliške akcije, kateri plavajo v vodah pokojne Sturzove popolnarske stranke.« Katoličani se ne smejo zanimati za socialne in politične probleme kot organizacija. Spor med Vatikanom in fašistično vladavino radi Katoliške akcije postaja čedalje hušji. To se vidi tudi iz tega, da je »Giornale d'Italia« in za njim vsi fašistični listi pod velikim naslovom pričel vest o aretaciji predsednika Katoliškega mladinskega krožka v Rovigu, ki je obdolžen neprimerne obnašanja.

Kmetско zborovanje v V. Plani

Velika Plana, 14. aprila. 13. t. m. se je vršil v Veliki Plani velik shod kmetov. Število zborovalcev je znašalo 5 do 6 tisoč. Večinoma so bili to kmetje iz smederevske okolice. Takoj v začetku sta bili predlagani pozdravnii brozjavki Nj. Vel. kralju in predsedniku vlade generalu Petru Živkoviču. Koncem živahnega zborovanja je bila sprejeta sledeča resolucija: 1. Najodločneje obsojamo škodljivo delo bivših političnih strank, ki niso v medsebojnem tekmovanju za oblast prišle nikoli do tega, da bi sprejele ukrepe za zaščito kmetov, najštevilnejšega dela našega prebivalstva in njegovih pridelkov. Težka je gospodarska kriza vasi, ki ni samo največji proizvajalec, temveč tudi največji konzument, in blagostanje ostalih redov družbe izvira deloma od tod. 2. V neomajni zvestobi izražamo hvaležnost svojemu velikemu kralju Aleksandru za njegovo dejanje z dne 6. januarja in 3. oktobra, s katerimi je napravil ljudstvu veliko uslugo in ustvaril nedeljivo državo Jugoslavijo. Istočasno se zahvaljujemo tudi kraljevski vladi za vse reforme v korist poljedelstva ter pričakujemo, da bo nadaljuje plo-

donosno delo kraljevske vlade prineslo še druge koristi in verujemo, da bo podpora kmetom prinesla korist in srečo vse domovine. 3. Zavedamo se, da bo prišla naša država iz gospodarske krize samo s skupnim in složnim delom. Gospodarska kriza, ki je zajela ves svet, je prizadela najtežje poljedelske države, kakor je naša. V mednarodni tekmi se bomo vzdržali samo tedaj, če dvignemo našo proizvodnjo in če trvedno sledimo tako v privatnem, kakor v javnem življenju. 4. Prosimo Nj. Vel. kralja, da s svojo vzvišeno podporo ponore našemu združeništvu ki je edina trajna in varna zaščita naših kmetov in maloposestnikov. Brez združeništva je kmet vedno v nevarnosti. Da pade v roke zleženšem, ki mislijo samo na lastno interese in ne pomislijo na posledice svojega škodljivega dela za zajednico. Prepričani, da bo naš vzvišeni kralj, ki nas je zmagnonosno vodil v vojni, izšel tudi iz te mirnodobne borbe kot zmagovalec, mu kličemo: Naj živi Nj. Vel. kralj. naj živi vzvišeni kraljevski dom. naj živi prvi njegov sodelavec predsednik ministrskega sveta general Peter Živkovič, naj živi vlada, naj živi Jugoslavija!

Proti avstro-nemški zvezi

Zeneva, 14. aprila. AA. Tajništvo Društva narodov je prejelo predlog angleške vlade, naj postavi na dnevni red prihodnjega zasedanja Sveta Društva narodov vprašanje o carinski zvezi med Avstrijo in Nemčijo. Angleška vlada utemeljuje svoj predlog s splošnimi razlogi in se ne sklicuje na določbe pakta o Društvu narodov. Rim, 14. aprila. kk. Oficialno se poroča, da smatra Italija po natančnem preudarku, slično kakor Anglija, da je pravilno, da se poveri Društvu narodov preiskava o načrtu nemško-avstrijske carinske unije. Ta prošnja Italije se bo predložila DN, kakor Angleška, brez sklicevanja na kak člen mirovnihih pogodb. Pariz, 14. aprila. AA. Na večerajšnji veliki protestni skupščini zoper priključitev, ki jo je sklicala

federacija republikanskih strank, je predsednik bivši minister Louis Marin imel govor, v katerem je naglašal, da vodijo Nemčija, Anglija, Italija in druge države še dalje tajno diplomacijo. Avstrijsko-nemška pogodba je simptom dejstva, da hoče Nemčija z intrigami in brutalnostjo doseči svoje prejšnje kompromisne smote. To navdaja z grozo prijatelje Francije, njene neprijateljke pa navdaja z veseljem. Nemčija in njeni bivši zavezniki so naposled sneli krinko in napravili javen atentat na mir. Sprejeta resolucija zahteva izpremembo francoske zunanje politike, ki mora biti popolnoma v skladu s cilji demokracije sveta. Francija mora ostati to, kar je stvarno, to je jamstvo za evropski mir.

Tudi v Venezueli revolucija

New York, 14. apr. AA. V bitki pri Opopiti so vladne čete popolnoma porazile venezuelske upornike. Voditelj revolucionarjev general Fossi je bil ranjen in ujet. Druga poveljnica upornikov generala Penalosa zasledujejo zvezne čete.

Sirijski kraljevstvo

Rim, 14. aprila. AA. Listi komentirajo vest, da bo sedanji emir Ali ben Hussein imenovan za kralja Sirije. Francoska vlada se je o tem dogovorila neposredno z zainteresiranimi činitelji v Siriji. Italijanski listi so mnenja, da bi moralo o tem sklepati Društvo narodov, češ da je Francija v Siriji samo mandatarka Društva narodov.

London, 14. aprila. AA. Zdravstveno stanje kralja se je izboljšalo.

New York, 14. aprila. AA. »Herald Tribune« opisuje nov Fokkerjev monoplan, ki je prava letučna trdnjava. Na obeh krilih so postavljene strojničnice, ki jih je mogoče upravljati avtomatično.

Koncert „Mokranjca“

V ponedeljek je posetilo Ljubljano skopljansko pevsko društvo »Mokranjca«, ki je na desetdnevni turneji po državi. Dopoldne ob desetih je bil na kolodvoru sprejem, katerega so se udeležili ob godbi Dravske muzike zastopniki vseh večjih pevskih društev ljubljanskih.

Naša društva zelo pogosto potujejo med srbske brate in jih seznanjajo z našo pesmijo, ter tako vrše med nami važno delo kulturne komunikacije. Skoro vsako leto potuje katero naše pevsko društvo med Srbe, katero leto pa koncertira doli kar pa več naših društev. Srbi nam le zelo redko vrne obisk (pred leti je bilo v Ljubljani akad. pev. društvo »Obiliče«, lani smo čuli južnosrbske seljake), kadar pa pridejo, smo jih od srca veselili. Zanje in za nas bi bilo dobro, če bi se s čim večkrat obiskali, drug od drugega bi se morda česa naučili. Zvečer je bil koncert v Filharmoniji, ki je bil nabit polno obiskan, tako da je bila dvorana kar premahnjana. Z burnim aplavzom pozdravljeni so nastopili Skopljanci, na čelu jim zastavonoša z zastavo, za njim pa je vstopilo v dvorano članstvo. Dame so nosile krasne, v pestrih barvah tkane in z zlatom in srebrom vezene južnosrbske noše. Zbor šteje nad trideset moških in žensk in je vzorno discipliniran in tehnično podkovan.

Najprej je mešan zbor izvalal Biničkega Oče naš, resno, polifonsko skladbo, potem smo čuli v brzem tempu Mokranjcev VII. rukovet, Hrišćev zbor Ljesek, liričnega značaja, podan s fino dinamiko in potem venček izvrstno prirejenih dr. Zgančevih medijurekih ljudskih pesmi. Takoj smo videli, da imamo opraviti z zelo inteligentnim in izurjenim zborom, ki razpolaga z zlasti fundamentalnimi basi in dobrimi, dasi ne zelo visokimi ženskim glasovi, pa je v ostalem lepo ubran in glasovno proporcionalen.

Po prvem delu je pozdravil goste v imenu slovenskih pevcev g. dr. Švigelj, zastopniki vseh večjih ljubljanskih pevskih društev pa so izročili vence in šopke ter spominska darila. Zahvalil se je predsednik zboru, ki je naglašal srbskoslovensko prijateljstvo in jugoslovansko složnost.

Nadalje so gostje peli še pet skladb, ki zgleddajo, da so umetne priredbe ljudskih melodij. Čuli smo neki Manojlovičev ženski zbor, ki poje v preprostem dvo glasnem kanonu, potem je mešan zbor pel Biničkega »Tetovke«, iličevo skladbo Trakalnik in neko priredbo Šiatkega, ženski zbor pa izvrstno Joksimovičovo priredbo narodnih srbskih. Vmes so gostje zapeli tudi dve slovenski skladbi, namreč dr. A. Schwabovo »Zlato kanglico« za mešan zbor s spremljevanjem klavirja, pa E. Adamičev mešani zbor »Večerna«. Koncertni spored je zaključil izborni in s fineso podani Mokranjčev X. rukovet.

Kakor že rečeno, zbor zasluži vso pozornost pod vodstvom svojega spretnega dirigenta, ki ima zbor povsem v oblasti in je zelo muzikalčen, čuteč in fin. Najbolj so zboru pristojale ritmične stvari, poleg tega melodično zapletanje. To je za rojake z našega jugovzhoda iz etnografskih razlogov razumljivo in zanimivo. Zbor ima neko lastnost, za katero ga Slovenci lahko zavidamo: to je njega ritmična preciznost, zvezana z lepim podajanjem samostojnih linij. Včasih se zdi, da so ti pevci kakor rojeni za polifonsko glosbo. Loči jih pa od naših pevskih streljenj to, da jim nekako ne gre za mehkužna občutja in sladki sentiment, da jim ne leži harmonični sozvok in silen intervalen skok z lomljeno akordiko, kakor je to pač v krvi le alpskim narodom. Tudi njihova dinamika, v nekaterih žirih podobna nekoliko sploh vzhodnjeevropski in celo antični, je zanimiva: oni smatrajo vsako frazolo celo vsak ton zase za nekaj, kar se v napetostjo (neki list) prične in do konca trajanja prehaja v piano.

Zbor je zelo resen v svojem pojmovanju nalog glasbe. Lepo je gledati to družino, v kateri sodelujejo tudi univerzitetni profesorji, polkovniki i. dr., skupno stremijo po dovršenosti in umetničnosti. Zbor je prejel za vsako točko viharen aplavz in nam bo ostal v lepem spominu. V.

Velesejm v Milanu

Belgrad, 14. aprila. AA. Pred večerajšnjim je bil o priliki otvoritve mednarodnega velesejma v Milanu svečano otvorjen tudi jugoslovanski paviljon. Italijanski minister Acerbo, ki je spremljal večjovo Pergamskega, je sprejel v paviljonu za turistiko predstavnike inozemskih delegacij in je ob tej priliki govoril tudi s člani naše delegacije ter jim ponudil častni pelinkovec.

Male antanta in ČSR

Ljubljana, 14. aprila. Današnje »Jutro« priložuje pod zgornjim naslovom dopis iz Praga, ki ima namen: 1. demantirati naše poročilo z dne 12. aprila 1931, o govoru ČSR ministra za poljedelstvo gosp. Bradačja; 2. napraviti vtis, kakor da je naš list usmerjen proti Čsokoslovaški in 3. da se v tem svojem stremilju poslužuje »svesti posestih iz kalnih virov« in ki so »razširjene zlonamerno tendenciozno od naših skupnih nasprotnikov«.

»Slovenec« je poročilo o govoru ministra Bradačja prinesel z izrecnim pristavkom, »da ga priložuje z vsemi rezervami, ker do sedaj še ni sprejel točnega besedila govora«. Stališče »Slovenca« tako glede avstro-nemške carinske unije, kakor glede Male antante, je poznano, ker si je štel v čast, da je dolge tedne edini izmed jugoslovanskih listov zavzel jasno stališče proti nameravani nemški zvezi in za izoblikovanje Male antante v gospodarsko enoto, v čemer se je »Slovenec« pridružil v velikonočni izdaji »Politike« bivši finančni minister Stojadinović. Kar se tiče »kalnih virov« za govor ministra Bradačja, to so bili prejšnji isti, iz katerih je zajemal »Slovenski narod« v svoji izdaji dne 11. aprila 1931 Do sedaj je zunanje-politična rubrika vseh naših listov ostala izven vsake zlobne polemike. Mi bi izrazili željo, da ostanemo v tem pogledu pri starih tradicijah.

Dr. Bauer na oddihu

Split, 14. aprila. Z. Hrvatski metropolit gosp. dr. Bauer je v spremstvu g. dr. Bonafatića obiskal luko Vranjic in splitsko trdnjavo. G. dr. Bauer bo obiskal še razne druge kraje, med njimi Divulje in Trogir. Istotako obišče otok Lapad.

Regulacija Zagreba

Zagreb, 14. aprila. Z. Mestna občina je izdala mednarodni razpis za generalno regulacijo Zagreba. Prispelo je 52 ponudb iz vseh krajev države in tudi iz inozemstva. Iz Ljubljane sta bili vloženi dve ponudbi. 21. t. m. bo sestanek ocenjevalnega odbora, ki bo odprl ponudbe in jih proučeval. V odboru je 15 rednih članov in 4 namestniki. Na prvo sejo bodo pozvani vsi člani razen onih iz inozemstva. Delo ocenjevalne komisije bo trajalo dalj časa, ker so ponudbe precej obsežne. Za najboljšo delo je razpisana nagrada v znesku 150.000 Din, druga nagrada 100.000 Din, tretja nagrada 50.000 Din. Za odkup nagrajenih del je določeno znesek 170.000 Din, skupaj pol milijona Din.

Kralj Karol želi nar. koncentracijo Enodnevni rok strankam — Pred razpustom parlamenta — Odziv strank

Bukarešt, 14. aprila. kk. Tudi današnji 11. dan vladne krize še ni prinesel razčiščenja položaja. Na večerajšnji seji Avaresove stranke je izjavil maršal, da je njegovo stališče glede koncentracijske vlade zadostno znano, vendar da on svoji stranki ne more biti nobena ovira, niti se ne sme ustavljati želji kralja glede koncentracijske vlade. Zato stavlja svojo stranko kralju na razpolago. Da ne bo oviral pogajanj, je izročil predsedstveno pismo stranke za ta čas podpredsedniku generalu Coandi. Nato je stranka sklenila, da se be udeležiti koncentracijske vlade in poverila vodstvo pogajanj Octavianu Gogi. Ob 17.30 je kralj v skupni avdijenci sprejel voditelje strank Maniuu, Duco, Averescua, Jorgo, Julija Bratianu in dr. Lupua. Razgovor je trajal skoro tri četrte ure. Kralj se je šel enkrat obrnil na voditelje strank z naslednjim nagovorom:

»Žele, Odločil sem se, da bom združil vse moči države in najvišji moči. Od onega dne, odkar traja današnja kriza, je imel vsakdo priliko, da je lahko stavil svoje zahteve in se porazgovoril o možnostih sodelovanja na najširši podlagi, da dobi domovina od tega večjo korist. Z zadovoljstvom ugotavljam, da vlada glede vladnega programa soglasje. Ne morem misliti, da bi še nerazčiščene težkoče glede razdelitve moči pri bodočem sodelovanju mogle ovirati izvedbo narodne koncentracije. Prosim Vas, da do jutri zvečer izvršite sporazum med strankami, da se bo mogla še jutri sestaviti vlada, ki jo želim z vsem srcem in vestjo. Oni, ki bodo odkritosrčno odgovorili na moj apel, bodo dokazali, da se zavedajo politične vloge, ki jo imajo v državi.»

Več voditeljev je ugovarjalo, da ne poznajo Titulescovega gospodarskega programa. Kralj je nato še enkrat prosil voditelje strank, da mu do četrtega jutraj dajo odgovor, ali se hočejo udeležiti sodelovanja ali ne.

Najvažnejši predmet je vprašanje parlamenta. V političnih krogih vlada prepričanje, da se vladna kriza reši najpozneje v sredo 15. t. m. Današnji jutranji listi objavljajo, da sta se nacionalna kmečka in liberalna stranka na skupni konferenci, ki je bila večeraj obdržana in na kateri so bili prisotni šefi teh strank Maniu in Duca, zjednili v vprašanju razpusta parlamenta. Sedaj, ko sta ti dve stranki pristali, da se parlament razpusti, ni nobene zapreke več. V političnih krogih vlada prepričanje, da bo kralj Karol še tekom tega tedna izdal dekret o razpustu parlamenta in o razpisu novih volitev. Šefi strank gledajo sedaj z največjim zaupanjem v pogajanja, ki jih vodi Titulescu. Ravnotako pričakujejo sestavo koncentracijske vlade.

Večerna posebna izdaja »Universale« poroča, da je prof. Jorgo izjavil, da se ne bo udeležil koncentracijske vlade in da jo ne bo podpiral.

Denarni trg in banke

Iz poslovnega poročila Zadružne gospodarske banke v Ljubljani posnemamo sledeča zanimiva izjava o našem denarnem trgu:

Denarni trg je tekom celega leta kazal veliko likvidnost, ki je pripomogla do znižanja obrestne mere. Vsekakor zniževanje obrestni na vloge ni napredovalo v oni meri, kakor je bilo treba že radi konkurence popuščati pri obrestni meri, ki se računava bančnim dolžnikom oziroma pri eskontu menic. Bančne kondicije so se tekom celega leta razvijale tako, da so se zasluzki bank vedno bolj krčili. Dober plasman je bil zelo otežkočen in pridobivanje dobrih kljentov je stalo mnogo truda. Prizadevanja glede znižanja privatne obrestne mere so se pojavljala na vseh straneh, vendar je bil uspeh le delno dosežen. Temu je največ vzrok preveliko število malih denarnih zavodov in pa različnost gospodarskih razmer v posameznih pokrajinah. Zniževanju obrestne mere je treba še dalje posvetiti mnogo pažnje, ker z rešitvijo tega vprašanja bo dana nova osnova gospodarski podjetnosti in tudi industrijski proizvodnji.

Diskontna obrestna mera Narodne banke je bila koncem maja znižana od 6% na 5½%, kar pa na splošno tendenco privatne obrestne mere ni imelo jačjega vpliva. Narodna banka si mnogo prizadeva, da način kreditiranja prilagodi stvarnim gospodarskim potrebam. Uvedla je možnost direktnega eskontiranja, kateremu naj bi kasneje sledilo

Bilance zagr. velebank

Doslej so objavile že skoro vse zagrebške banke svoje računsko zaključke za preteklo leto. Ne da bi se spuščali v analizo podrobnosti in bilane manjših zavodov, omenimo danes samo tri banke: Zdrženo, Jugoslovansko in Srbsko banko, katerih poslovnata poročila so nam na razpolago.

Jugoslovanska združena banka izkazuje pri glavnici 185 milj. Din povečanje hranilnih vlog in tekočih računov od 598,8 na 629 milj. Din, in to kljub dejstvu, da je odpadla podružnica v Novem Sadu, katere je prevzela tankajšnja filijala banke. Istočasno pa so se izredno znižali upniki, in sicer 888,1 na 365,9 milj. Din. Temu znižanju upnikov odgovarjajo tudi nižji debitorji, ki so bilancirani s 649 milj. Din v primeri s 902,7 milj. Din v l. 1929. Čisti dobiček za lansko leto je znašal 19,5 (24,4) milj. Din in se je zato dividendna znižala od 10% na 8%.

Jugoslovanska banka, ki ima podružnico tudi v Ljubljani, je letos prvič izdala svoje poslovno poročilo tudi v slovenskem jeziku, kar je vsekakor hvale in posnemanja vredno tudi od drugih zavodov, ki imajo podružnice v Ljubljani. Poročilo se obširno bavi s splošnim gospodarskim položajem in posebej detaljno obravnava vse bilančne postavke. Bilanca izkazuje povečanje vlog od 456,5 na 477,3 milj. Din, upniki pa so se zvišali od 348,1 na 419,7 milj. Din. Glavnica znaša 100 milj. Din, rezerve pa 36,2 milj. Din. Banka pravi v poročilu, da so se znižali dohodki in glavnem zaradi manjših neto obresti in je zaradi znižanja čistega dobička od 10,85 na 9,36 milj. Din znižala svojo dividendno od 8% na 7%.

Srbska banka izkazuje pri 68,9 milj. Din lastnih sredstev dvig vlog od 452,4 na 506,4 milj. Din. Upniki pa so narasli od 63,4 na 68,2 milj. Din. Med aktivni so najbolj narasli tekoči računi (od 184,9 na 214 milj. Din). Čisti dobiček banke je narasel od 10,48 na 10,65 milj. Din, dividendna pa je ostala nespremenjena 18,66%.

Davek na poslovni promet

Belgrad, 14. aprila. AA. 1. aprila je stopil v veljavo novi zakon o skupnem davku na poslovni promet. Ta zakon izpreminja odredbe dosedanjega zakona o davku na poslovni promet. Dozdaj so n. pr. vse državne in avtonomne oblasti pri plačilih za nabave in licitacije na račun tega davka zadržale en odstotek. Ker je tudi ta naredba z novim zakonom nekoliko izpremenjena, je davčni oddelek finančnega ministarstva v pravilno ravnanje opozoril z okrožnico vsa ministarstva in vse direkcije o temle:

1. Če so bile nabave na račun državnih oblasti in samoupravnih teles pogojene pred 1. aprilom t. l., izplačilo odškodnine pa se je izvršilo po tem dnevu, se pri izplačilu te odškodnine mora zadržati 1% izplačane vsote na račun tega davka na poslovni promet in sicer na način, kakršen je bil dozdaj predpisan.

2. Če so nabave sklenjene po 1. aprilu, se pri izplačilu ne bo odtegnil ta odstotek. Izjeme teh določb so naštele v čl. 5 naredbe o skupnem davku na poslovni promet in se bo ta odstotek izplačeval v primerih, ki so tam naštetii. Pri tem pa je treba vpoštevati tudi tole:

a) Za nabave življenjskih potrebščin za ljudi in živino v nepredelanim stanju, za katere ni predvidena davčna stopnja v novih tarifah (n. pr. krompir, koruza, ječmen, oves, seno in slama), se ta davek ne bo plačeval. To velja tudi za ostale potrebščine.

b) Nabave direktno pri kmetih — pridelovalcih sploh niso podvržene davku na poslovni promet.

c) Za nabave nekaterih življenjskih potrebščin v predelanim stanju se ne bo plačeval 1% davek na poslovni promet, kakor n. pr. pri masi in mesu, ker se plača v klavnici pri klanju, pri moki, ker se plača v mlinu, pri olju, ker je že obdaveno v tovarni l. t. d.

d) Za nabavo brzozavnih drogov, železniških pragov, stebrov za elektrifne napeljave so ne bo odtegnil 1% davek na poslovni promet, prav tako pa tudi ne za pisarniški material, premog in podobno, ker plača ta davek sam producent, za uvoženo blago pa uvoznik pri prevozu čez mejo.

Obšni zbori: Centralna vinarna d. d., Ljubljana 20. aprila ob 16 (bilanca, volite nadzorstva). Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani 15. maja ob pol 16 (bilanca, delne volitve nadzorstva). Milarna in svečarna d. d., Ljubljana 1. maja ob 17 v Zadr. gosp. banki (bilanca, volitve uprave in nadzorstva).

Konkurs: je razglašen o imovini Supergerja Franca, trgovca v Hrastniku. Roki: 28. apr., 10. in 19. maja.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Ant. Fornara, vdova Elza Fornara, trg. v Celju; roki: 1. in 11. maja. — Nadalje je uvedeno postopanje o imovini Kumpa Franca, trgovca v Novem mestu; roki: 6. in 13. maja.

Potrjena prisilna poravnava: Čadež Anton, trg. v Slovenjgradcu; prvenstvene terjatve v celoti, ostale 60% v treh obrokih.

MTZ. Belgrad, 14. aprila. AA. Kot zastopniki jugoslovanskega narodnega odbora mednarodne trgovske zbornice, v kateri so včlanjene vse gospodarske zbornice in vse večje gospodarske organizacije naše države, in ki se udeležijo kongresa MTZ v Washingtonu od 4. do 9. maja t. l., so:

Vladimir Premrl, podpredsednik zbornice za TOI v Zagrebu, dr. Adolf Cuvaj, tajnik zbornice v Zagrebu, dr. Stevan Popović, tajnik industrijske zbornice v Belgradu in glavni tajnik jugoslovanskega narodnega odbora. Ti zastopniki jugoslovanskega narodnega odbora odpotujejo v Washington 20. t. m.

slobodno eskontiranje menic brez predhodno odobrenega kredita. Dobro bo, ako se ta poskus obnese in se sistem kontingentiranja kreditov odpravi. Narodna banka smotreno deluje, da se na denarni trg okrepi in da naše denarstvo dobi v mednarodnem prometu veljavo, kakršna mu pripada.

Izobilje na denarnem trgu povzroča največ tak denar, ki bi v dobi izboljšanja konjunktore imel zaposlenje v proizvodnji in trgovskem prometu. To je tudi razlog in ne edini, da naš domači denarni trg nima moči za večje transakcije, ki bi imele dolgoročni značaj ter da se nima nikake elastičnosti. Pri nas manjka točasno skoro vsaka možnost za kratkoročne angažmane in primerno zaposlitev razpoložljive gotovine. Mnogo mobilnega denarja, ki ga danes previdni denarni zavodi držve pripravljajo, se ne da zadostno izkoristiti. Ta okolnost sicer zmanjšuje rentabilnito denarnih zavodov, vendar je to z ojirom na naše razmere potrebno, ker si mora vsak zavod takorekoč samostojno čuvati svojo pripravljenost in razpoložljivost.

Ustvarjanje domačega kapitala je v zadnjem letu le počasi napredovalo in tudi dotok denarja izseljencev se je dosti skrčil. Mnogo zasebnikov je svoje prihranke vložilo v dolarska državna inozemska posojila in tudi nekateri denarni zavodi so pomembne vsote teh papirjev nakupili vesled visokega obrestovanja.

Borza

Ljubljana, 13. aprila.

Denar

Danes so bil devizni tečaji zopet nekoliko čvrstejši in promet je bil znaten. Edino Dunaj je bil nekoliko slabejši. Vse zaključene devize je dala Narodna banka.

Ljubljana (V oklepajih tečaj, tečaj.): Amsterdam 2283.50 bl., Berlin 1352.50—1355.50 (1354.00), Bruselj 790.58 blago, Budimpešta 992.06 bl., Curih 1094.10—1097.10 (1095.60), Dunaj 798.07—801.07 (799.57), London 276.20 bl., Newyork 56.665—56.885 (56.785), Pariz 221.44—223.44 (222.44), Praga 168.11 do 168.91 (168.51), Trst 297.54—297.71).

Zagreb: Amsterdam 2280.50—2286.50, Dunaj 798.07—801.07, Berlin 1352.50—1355.50, Bruselj 799.08—793.08, Budimpešta 990.56—993.56, London 275.89—276.69, Milan 296.60—298.60, Newyork ček 56.665—56.865, Pariz 221.44—223.44, Praga 168.11 do 168.91, Curih 1094.10—1097.10. — Skupni promet brez kompenzacij 7 milj. Din.

Belgrad. Amsterdam 2280.50—2286.50, Berlin 1352.50—1355.50, Budimpešta 990.56—993.56, Curih 1094.10—1097.10, Dunaj 798.07—801.07, London 275.89—276.69, Newyork 56.665—56.865, Pariz 221.44—223.44, Praga 168.11—168.91, Mil. 296.54—298.54.

Curih: Belgrad 9.1270, Mil. 296.54—298.54, London 25.21625, Newyork 519.075, Bruselj 72.15, Milan 27.17, Madrid 54.20, Amsterdam 208.41, Berlin 123.575, Dunaj 72.975, Stockholm 138.93, Oslo 138.86, Kopenhagen 138.86, Sofija 3.76, Praga 15.3775, Varšava 58.20, Budimpešta 90.55, Atene 6.73, Carigrad 2.46, Bukarešta 3.0875, Helsingfors 13.075.

Vrednostni papirji

Tečaji državnih papirjev so danes ostali skoro popolnoma nespremenjeni, pač pa so se dolarski papirji nadalje učvrstili. Promet je bil majhen in je prišlo do zaključkov samo v promptni škodi in 7% posojilu D. H. B. Zivahnješe je bilo tržišče bančnih papirjev. Tu so bile zaključene delnice Union banke, nadalje Praštedione in Zemaljske banke. Učvrstila se je Srbska banka. Industrijski papirji beležijo oslabitev Guttmana od 128 na 126. Nasprotno pa se je učvrstila osižeška Sečerana na 293. Tudi Trboveljska je bila slabejša in je bila zaključena po 305. V ostalem ni bilo znatnejših sprememb.

Ljubljana: 8% Bler. pos. 93.25 bl., 7% Bler. pos. 83.25 bl., Celjska pos. 150 den., Ljubl. kred. 120 den., Praštediona 920 den., Kred. zavod 160—170, Večve 128 den., Stavbna 40 den., Sešir 75 bl., Ruče 220 den.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 88.50—80.50, agrarji 51.25—52.25, voj. škoda ar. 423.75—424 (423.75), kasa 423.75—424, 4. 423.25—424, 5. 424.50 bl., 6. 424.50 bl., 7. 424.50 bl., 12. 424 bl., 8% Bler. pos. 93.50—94 7% Bler. pos. 82.875—83, 7% pos. Drž. hip. b. 83—83.50 (83.50), 6% begl. obv. 67.50—68, Tob. srečke 24 bl., Srečke Rdeč. križa 48 bl.

Zagreb. Bančne delnice: Ravna gora 70 den., Hrvatska 50—60, Katolička 39—35, Poljo 52—53.50, Kreditna 119—124, Union 174—176 (174), Jugo 74—76, Lj. kred. 120 den., Medjunarodna 66.50 den., Obrtna 36 den., Praštediona 920—922.50 (920—922.50), Srbska 184—187 (183, 184, 185), Zemaljska 140.50—142 (140). — Industrijske delnice: Nar. šum. 25 den., Guttman 126—128 (128, 126), Slavevs 40 den., Slavonija 200 den., Danica 94—105, Drava 235—237, Sečerana Osjek 293—298 (293), Nar. ml. 21 bl., Osj. ljev. 215 den., Brod. vag. 64 den., Union 70 den., Večve 132 den., Isis 43—45, Ragusa 370 den., Oceania 200—205, Jadr. plov. 535—550, Trboveljska 305—307 (305).

Belgrad. Narodna banka 7900 (5 kom.), 7% inv. pos. 88—89, agrari 51—52, vojna škoda 423.25—423.50 (1455 kom.), begl. obv. 67.25 (10.000 kom.), 7% Bler. pos. 83 bl.

Dunaj. Don. sav. jadr. 88.55, Wiener Bankverein 16.05, Creditanstalt 45.50, Escompteges. 160.40, Guttman 75.30, Alpine 20.70, Trboveljska 38, Rima Murany 55.75.

Notacije drž. pap. v inozemstvu. London 7% Bler. pos. 81.50—82.50, Newyork 8% Bler. pos. 92—93, 7% Bler. pos. 82—82.50, 7% pos. DHB 83—85.50.

Zitni trg

Pravoslavni velikonočni prazniki so minuli, pa je bila vendar danes kupčija na žitnem trgu slaba. Cene so ostale popolnoma neizpremenjene. Dovozi blaga na trg so slabi, ker so kmetje zaposleni pri poljskih delih.

Budimpešta: Tendence prijazna; pšenica učvrstena. Promet miren. Pšenica: maj 15.78—15.87, zaključek 15.79—15.80; jun. 15.84—15.86. Rž: maj 13.28—13.45, zaklj. 13.40—13.42. Koruza: maj 13.65 do 13.23, zaklj. 13.10—13.12; jul. 13.40—13.62, zaklj. 13.50—13.51; trans. maj 10.42, zaklj. 10.45—10.50.

Živina

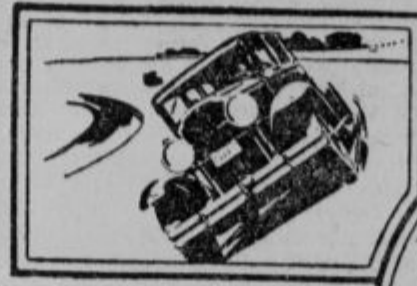
Mariborski živinski sejem dne 14. t. m. Priznanih je bilo 5 konj, 7 bikov, 139 volov, 248 krav in 4 teleta, skupaj 403 komadi. Prodanih je bilo 216 komadov, od tega za izvoz v Avstrijo 7. Cene so bile sledeče (vse za 1 kg žive teže): debeli voli 6—6.75, poldebeli 4.75—5.25, plemenski 4.25—5, bliki za klanje 4—5.75, glavne krave debele 3.50—5.75, plemenske 4—5, krave za klobasarje 2—2.50, mlada živina 4.50—6. Mesne cene (za 1 kg): volovski meso L. 18, II. 14—16, meso od bikov, krav in telic 10—12, teleče meso I. 22—35, II. 12—20, svinjsko meso sveže 14—20.

Dunajski prašičji sejem. (Poroč. tvrdke Edvard Šaborsky & Co., Dunaj.) Na trg je bilo pripeljanih 15.315 prašičarjev in 2557 špeharjev. Iz Jugoslavije jih je bilo 2831. Cene: špeharji najboljši 1.58, I.

Zavidanja vreden zaradi svojega

ugleda in zmožnosti -

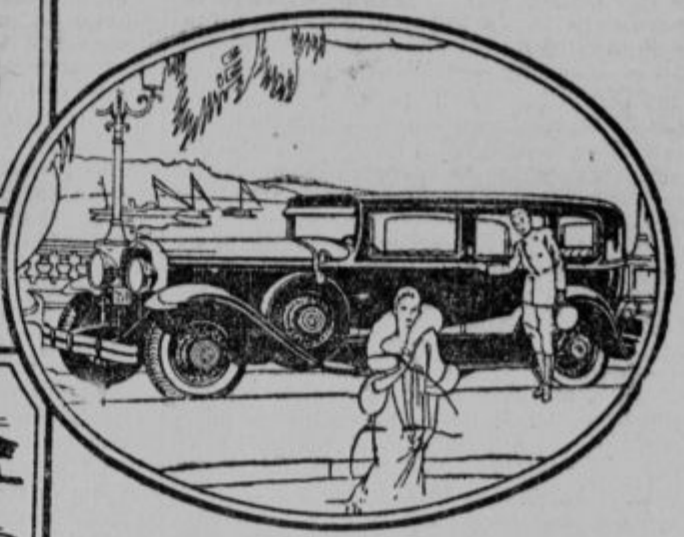
BUICK 8

Doma, pred vhodom v klub, je Buick 8 prav tako v svojem elementu kakor na slabi cesti.

Take nesreče se pripete vsakemu avtomobilu. Toda pri Buicku 8 so zgolj slučaj.

O Buickovi priljubljenosti vedo največ povedati tisti, ki cenijo in si lahko privoščijo le najboljšo.

KADAR se Buick ustavi pred gledališčem — klubom — ali banko, ljudje instinktivno pogledajo k vratcem, kdo se je pripeljal. Zakaj ta voz — o tem ni dvoma — je ljubljenev vseh tistih, ki v družbi nekaj pomenijo.

V najbolj otmeni okolici je Buick 8 najodličnejši avto na cesti — na vsaki cesti. Obisk pri našem zastopniku vas bo naučil ceniti lepoto Fisherjevih Buickovih karoserij. Avto morate poskusiti na vožnji, če hočete videti, česa je Buickov motor zmožen

Prestava Syncro-Mesh-dvojni razplinjevalec-regulator za temperaturo olja: to so odlike Buicka 8

BUICK 8

GENERAL MOTORS CONTINENTAL S. A

Celje

Na cesti Celje—Teharje bodo znižali klanc pred Piškovo gostilno. Z delom so že pričeli

Ogenj. V tork okrog 8 zvečer je dobila celjska požarna bramba telefonično obvestilo, da gori v Kasazah pri Petrovčah. Prvi so bili na mestu gasilci iz Celja s svojo motorno brizgalno. Na pomoč so pribitele še mnoge druge požarne brambе iz vse okolice. Pogorela sta hiša in kozoled do tal, več hiš pa, katerih se je ogenj že tudi lotil, se je posrečilo rešiti.

Oblastna poštna organizacija za Slovenijo je imela v nedeljo, 12. t. m. svojo glavno skupščino v mali dvorani celjskega doma. Obravnava so se izključno strokovne zadeve.

Izd kolezarske dirke na progi Celje—Vojnik—Celje, o kateri smo poročali, je bil sledeči: 1. Albin Zupanc, 2. Slavko Lampret, 3. Kajtner Franc. Popolnede je bil v zvezi s tem izlet kolezarskega kluba v Zalec.

Občinska seja. V tork zvečer se je vršila seja mestnega občinskega sveta. Za fin. odsek je poročal dr. Vrečko. Za uradne prostore policije se dovoli 2300 Din za potrebne adaptacije. Ministrstvo za socialno politiko mora še izplačati mestni občini 250.000 Din za stanovanjsko akcijo, kar se bo sedaj zahtevalo. Ker se je svoj čas sklenilo, da se do gasilnemu društvu podpora 10.000 Din in se to sedaj ni zgodilo, se sklene na prošnjo prizadetega, društvu dati v prihodnji proračun vsota 20.000 Din za gasilno društvo. Proračun javnega stranišča se je prekoračil za 12.000 Din, pa se v kljub temu odobril. Nato se je obravnavalo vprašanje ureditve Glazije kot prostor za telesno in sportno vzgojo, ki bi se oddal v uporabo Sokolu in SK Celju. Proračun za ograjo v višini 2 in pol metra znaša 64.000 Din, a votira se 70.000 za event. nepredvidene stroške. Plačalo se bo letno po 10.000 Din. Za gospodarski odsek referira prof. Mravljak. Cesta na Jožefov hrib se bo preložila sporazumno z okolisko občino. Glede nakupa karnoloma se sklene, da se najprej prouči zadeva glede rentabilnosti, kvalitete in kvantitete. V Čreču se bo instalirala električna razsvetljava. Glede dnevnega zavetišča se sklene sklicati anketo okol in mestne občine, ki naj proučuje ureditev tega vprašanja. Stavljen je bil predlog, naj se prepove pranje in sušenje perila od kapuciskega mostu do brvi, g. Rebeuschegg pa stavi predlog, da mora občina najprej preskrbeti drug prostor za to, kar se tudi sprejme.

Iz društvenega življenja

Družabni večer Trgovskega društva »Merkur«, napovedan za četrek dne 16. aprila t. l. je preložen na soboto dne 18. aprila t. l., ker je moral predavatelj gosp. konzulent Franc Žagar v Belgrad na anketo radi prehodnih določil zakona o davku na poslovni promet. Predavanje o davku na poslovni promet se bo vršilo v soboto dne 10. aprila t. l. in bo tembol aktualno, ker bo predavatelj imel najnovejše informacije o tem predmetu.

1.50—1.55, II. 1.30—1.45, kmečki 1.30—1.50, prašičarji 1.10—1.60. Tendence mlačna. Prvovrstni špeharji so se pocenili za 5 do 8 grošev, ostali špeharji za 10 do 15 grošev, prašičarji pa za 15 do 20 grošev.

Školja Loka

Za naše zdravje. Preteklo nedeljo se je vršilo v dvorani Društvenega doma važno zdravstveno predavanje o higieni naših domov, ki ga je imel čef Iligienskega zavoda v Ljubljani g. dr. I. Pirce. Predavatelj, ki je neumorno delavec na polju socialne higijene, je svoje izvrstno predavanje pojasnjeval z novim zdravstvenim filmom, ki se je tokrat prvič predvajal v Jugoslaviji. Zelo številni udeleženci so bili s prireditvijo zadovoljni, in so pohvalno ocenili iskreno in požrtvovalno delo g. šol. upravitelja Gruma in soproge. V svetem spoštovanju narodovih svetinj voditi ljudstvo k višji izbrazbi, to je lepa naloga idealnega učiteljstva.

Poljanska dolina

Zaključek gospodinjso nadaljevalne šole na osnovni šoli v Gabrku se je slovesno izvršil v nedeljo 12. t. m. Razstava je bila bogata in okusno prirejena. V proslavo dneva se je vršila predstava Finžgarjeve »Verige«, slavnostni govor g. Ribičiča in pevski nastop malčkov. Gostje in domačini so bili s prireditvijo zadovoljni, in so pohvalno ocenili iskreno in požrtvovalno delo g. šol. upravitelja Gruma in soproge. V svetem spoštovanju narodovih svetinj voditi ljudstvo k višji izbrazbi, to je lepa naloga idealnega učiteljstva.

Dev. Marija v Polju

Birma bo pri nas prihodnjo nedeljo 19. t. m. V soboto ob 3 popoldne bo sprejem prevz. gosp. knežoškofa pred farno cerkvijo. K sprejemu pridejo zastopniki cerkve, občine, učiteljstvo s šolsko mladino ter društva. Po sprejemu bo blagoslov s Najsvetejšim v cerkvi. Zvečer prirede društva pooknico.

Pretekle Bele nedelje je bilo pri nas veliko velik izletnikov, posebno ljubljancev in drugih romarjev, ki so prišli na farno žeganje. Po opustitvi Žuškove avtobusne vožnje se čuti velika vzel. kajti v nedeljo je Gradov avtobus bil ves dan preobložen.

G. I. Dimnik je z 11. t. m. začasno opustil svojo gostilniško obrt.

Hišne tablice so končno prispelle in se dobe v občinski pisarni kom. Din 25.—. Malo drage se nam zde.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA. Sreda, 15. aprila: PRI BELEM KONJICKU. Red B.

OPERA. Začetek ob 20. Sreda, 15. aprila: SNEGURKA. Red A.

Cerkek, 16. aprila: AIDA. Gostuje g. Mario Šimensc. Izven.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Petek, 17. aprila ob 20: LESENI KONJL. Gostovanje maribor. gledališča.

Ljubljana

Kaj bo danes

Drama: Pri belem konjicku. Red B.
Opera: Snegurka. Red A.
Ljubljanski dvor, dvorana »Sloge«: »Najvažnejši socialopolitični zakoni.« Predava ravnatelj OUDZ dr. Bohinjec. Ob 8 zvečer.
Nočno službo imata lekarni: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9 in dr. Piccoli, Dunajska cesta 6.

© Vseuč. prof. dr. A. Gosar bo v sredo, dne 13. t. m. ob 18. uri v zbornični dvorani univerze nadaljeval svoja javna predavanja »O socialnih in ekonomskih čsoavah moderne družabne reforme«.

© Spomladanski sneg. Ljubljana je včeraj obravnava dva veliki senzacija: španske volitve in pa spomladanski sneg, ki je medel dopoldne. Druga senzacija je bila večja od prve, zakaj Španija — je daleč, sneg pa je bil pri nas. Snežiti je prišlo na vse zgodaj zjutraj in je sneg naletaval skoraj vse dopoldne, nakar mu je sledil dež, ki je sneg izpral, tako da ga je ostalo malo le še po strmih pobočjih hribov, kakor na Gradu in Golovcu. Da pride do znatne spremembe vremena, so ljudje slutili že v ponedeljek, ko je prišel pihati močan jug, da pa bo snežilo, jih je le malo sutilo. Oni, ki so to napovedovali, se sedaj postavljajo: »No, ali nismo imeli prav?« Ljudje so že taki, da hoče imeti vedno prav. Drugače pa ta sneg ni nikomur škodoval, polju in vrtovom je še celo koristil, da bodo še lepše razcveteli, ko pride solnce. To je pa že stara modrost, da za dežjem in snegom solnce mora priti. Ne samo glede vremena — v vsaki reči!

© Popisni komisarij v Ljubljani, ki imajo popisne kroge štev. 11, 24, 27, 56, 58, 66, 73, 81, 82, 83, 86, 98, 103, 116 in 120 se vabijo, da se zglase čimpreje v mestno posvetovalnico.

© Protituberkulozni dispanzer v Ljubljani. Zahteva po protituberkuloznem dispanzerju v Ljubljani je že stara in se ponavlja že več let sem. Sedaj je stvar že v toliko dozorela, da je upati, da dobi Ljubljana v kratkem to prepotrebno ustanovo. V smislu zahteve zakona o zatiranju nalezljivih bolezni se tudi mora ustanoviti v Ljubljani tak dispanzer. Mestna občina je po mestnem fizikatu v dogovoru s Protituberkulozno ligo ter se bo dispanzer ustanovil gotovo že prihodnje leto v sodelovanju z Okrožnim uradom za zavarovanje delavcev. Tudi je v letošnjem proračunu že določen znesek 50.000 Din, da se omogoči pričetek delovanja protituberkuloznega dispanzerja.

© Zelezniški upokojenec. Umrla je naša članica, gospa Ljudmila Uršič, vdova nadspovednika. Pogreb se bo vršil v sredo, 15. aprila t. l. ob pol 3 pop. iz hiralnice sv. Jožefa, Vidovdanska cesta v Ljubljani. Upokojenci so v ljudno vabljene, da se pogreba polnoštevilno udeležijo. Društvo železn. upokojencev za Drav. banovino v Ljubljani.

© Zanimiv občni zbor brivske zadruge. V ponedeljek popoldne se je vršil v dvorani Delavske zbornice ponoven izredni zbor brivske zadruge. Prvega, rednega občnega zbora, namreč druga prizivna instanca, to je banska uprava, ni potrdila in ga je razveljavila. Proti njegovi veljavnosti se je pritožil bivši načelnik g. Dorčec, ki mu je tedaj ogromna večina članstva izrekla nezaušnico. Ogorčenje članstva proti g. Dorčecu pa je bilo v ponedeljek na izrednem občnem zboru se

večje. Prisotnih je bilo 95 brivskih mojstrov. Zborovanje je vodil zastopnik magistrata, komisar g. Svetel. Zborovanje je bilo umorno zelo hrupno. Izvoljena je bila bivša uprava z dosedanjim načelnikom g. Albinom Sinkovcem na čelu. To zborovanje je pokazalo veliko nezadovoljstvo, ki je dolgo teleg med članstvom. Med drugim je občni zbor sklenil tudi znižanje zadruških doklad.

© Umrlj v Ljubljani. V času od 4. do 10. aprila 1931 so v Ljubljani umrli: Schloss Veronika roj. skrem, 36 let, soproga uradnika drž. žel., Zibertova ul. 1; Lukež Rudolf, 65 let, vpok. pom. uradnik, Vidovdanska c. 9; Mrak Marija, 76 let, hiralica, Japljeva ul. 2; Brinar Rudolf, 26 let, zasebnik, Vidovdanska c. 9; Sernjak Helena, roj. Colmar, 84 let, mestna uboga, Illova 38; Tutta Franja, roj. Steinbach, 67 let, soproga črkostavca, Hranilnična cesta 2; Kalan Franc, 85 let, žel. čuvaj v p. Samova ul. 4; Boltavzar Zarko, 56 let, višji davčni upravitelj v p. Ipravčeva ul. 4; Kumar Jože, 72 let, delavec, Erjavčeva ul. 12; Jerančič Franja roj. Tavčar, 51 let, sopr. trgovca, Karlovska c. 8; Kerin Martin, 61 let, lazarist, Tabor 12; Bučar Matvez, 64 let, postrežek, Pred Škofijo 21; Kalan Elizabeta roj. Jesenovec, 83 let, mestna uboga, Japljeva ul. 2; Lesjak Emilija roj. Pipal, 45 let, vdova poštn. ravnateljja, Resljeva c. 24; Oblak Jakob, 84 let, zasebnik, Vidovdanska c. 9; Borštnar Jožefa roj. Tovk, 69 let, zasebnica, Vidovdanska 9; Rudič Ivan, 82 let, posestnik, Stara pot 15; Serjak Jernej, 65 let, trg. poslovodja, Sv. Florjana ul. 11; Ristič Dušan, pol leta, sin narednika, Hradeckega vas 46; Pajk Miroslav, 47 let, knjigovez, Hrenova ulica 19; Terglav Terezija, 7 let, hči trg. sluga, Kolesijska ul. 4; Knaflič Franc, 74 let, tovarnar usnja, Smartno pri Litiji; Gruber Stefan, 84 let, žel. sprevodnik v p. Sv. Petra c. 77; Juvanc Terezija roj. Zajbek, 67 let, mesarica, Poljanska c. 51. — V ljubljanskih bolnišnicah so umrli: Zgone Marija, 17 let, hči kočarja, Prešenske njive pri Litiji; Strajner Franc, delavec, Mariborska ul. 20; Jerin Stefa, 1 leto, hči rudarja, Jابلanski pri Litiji; Rems France, 50 let, posestnik Zale-Kamnik; Kavčič Marija, 62 let, služkinja, Podbrezje; Peternel Matija, 19 let, kolarski pomočnik, Drenov grič; Molan Jakob, 61 let, trg. sotr., Stritarjeva ul. 3; Hojan Pepina roj. Borštnar, 30 let, žena načelnika mest. voj. urada, Streliška ul. 18; Šraj Ana, 1 mesec, hči delavca, Boštanj; Javornik Ivan, 1 mesec, sin delavca, Valburga pri Smedniku; Kralj Alojzija, 44 let, najemnica hiše, Gorenja vas.

© Kolesar povozil otroka. Na Vilharjevi cesti je kolesarska brezobzirnost povzročila v ponedeljek zopet težjo nesrečo. Na cesti se je nahajal 4 letni sinček uradnika državnih železnic Dušan Urbanija z Vilharjeve ceste 2. Naenkrat je pridrvel neki kolesar in podrl otroka na tla. Otrok si je zlomil desno nogo, kolesar pa je naglo izginil. Sedaj se otrok zdravi v bolnišnici.

Mm. M. Sluzzi, izdelovalčica steznikov
vljudno naznanja, da se je vrnila iz inozemstva s svojega študijskega potovanja.
Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 4/II
Vodnikova hiša

Dnevna kronika

Koledar

Sreda, 15. aprila: Teodor, mučenec; Peter Konz.

Novi grobovi

† Prevalje. V ponedeljek, 13. t. m. je poklical Gospod k sebi po več mesečnem trpljenju Marijo Plešivnik. Pokojnica je bila v vsej okolici ognjišče ljubezni. Kakor venci dela in molitve je bilo njeno življenje. Z neizmerno ljubeznijo je objemala celo svojo družino in tudi vsi siromaki od daleč in blizu so bili deležni njene dobrote. Za vsakega je imela odprte roke. Z neumornim delom sta si z možem ustvarila lepo domačijo. Sadov svojega dela si ni vzela. Bila je vzorna krščanska mati, ki je vzgojila sedem otrok. Po očetu svojem, rajnem organistu Piku, ki je bil med prvaki slovenskega narodnega gibanja v Prevaljah, je bila vsekar zavedna Slovenka. Bog ji bodi plačnik in domača zemlja lahka!

† Na Jesenah je umrla v tovarniški bolnišnici žena tovarniškega delavca Talerja, Pokopali so jo v ponedeljek na pokopališču v Koroški Beli.

Osebne vesti

— Za predsednika komisije za izpraševanje uradnikov III. kategorije v Ljubljani je imenovan Martin Spindler namesto B. Bajiča, upokojenega pomočnika iste direkcije.

Ostale vesti

— Občni zbor Osrednje protituberkulozne lige v Ljubljani se bo vršil v nedeljo 19. aprila ob 9.30 v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti. Na dnevnem redu je poleg rednih društvenih poročil tudi predavanje g. dr. Franca Debevc o zanimivi temi: Skrita tuberkulozna obolenja. Zato so na občni zbor poleg članov Osrednje protituberkulozne lige in poleg delegatov krajevnih protituberkuloznih lig povabljeni zlasti zdravniki, časopisje, uradi in oblasti (zlasti zdravstvene ustanove) ter tudi širše občinstvo. — Udeležba na predavanju bo pokazala, da se zavedamo velike važnosti organizirane borbe proti tuberkulozi.

— Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije. Pretekli ponedeljek se je vršila važna seja predsedništva Avtoškuba kraljevine Jugoslavije. Navzoči so bili vsi trije podpredsedniki kluba: g. min. v p. dr. Velizar Janković iz Belgrada, g. Milan Bošnjak iz Zagreba ter g. Avgust Praprotnik iz Ljubljane ter tajnik centrale g. V. J. Derok. Poleg drugih vprašanj se je razpravljalo o sklepu letošnje glavne skupščine glede zgraditve reprezentativnega doma avtomobilistov v Belgradu ter doprinešeni v tem oziru važni zaključki, s čimer se je ta zamisel znatno približala končnemu uresnitvenju. Druga važna točka dnevnega reda je bila razprava o propagandnem izletu Avtoškuba kraljevine Jugoslavije v Južno Srbijo, ki obeta postati ena najlepših manifestacij jugoslovanskega avtomobilizma. Izlet se bo pričel 20. maja z Belgradom, oziroma Vrnjačko Banjo kot izhodiščem ter se po 12 dnevem potovanju po Južni Srbiji oficijelno zaključi zopet v Vrnjački Banji, odkoder nadaljujete sekcije Zagreb, Maribor, Ljubljana, Sarajevo, Split pot čez Sarajevo, Jajce in Plitviška jezera domov. Da bi se omogočila čimvečja udeležba članov sekcij iz zapadnega dela države ter približala tem udeležencem radi slabih cest naporna pot do Belgrada, je preskrbel klub brezplačen prevoz vozil z železnice do Belgrada. — Poleg teh dveh važnih točk dnevnega reda se je omeniti izmed ostalih vprašanj predvsem še razpravljalo o novih obremenitvah lastnikov motornih vozil ter koralah, ki jih je v tem oziru s strani kluba podvzeti.

— K samoumoru dr. Schöffera v Gradcu, o katerem smo poročali včeraj, noramo pripomniti, da dr. Schöffler ni bil predsednik Vevških papirnic, marveč predsednik nemške družbe »Leykam Druckerei und Verlags-Atien-Gesellschaft«. Mimogrede omenjamo še, da delniška družba papirnic Vevče-Goričane-Medvode že od 1. januarja 1929 ni v nobeni zvezi z avstrijskimi papirnicami »Leykam Josefstal, marveč je domače podjetje, ker ima Ljubljanska kreditna banka 85 odstotkov vseh njenih delnic. Dolgoletni predsednik družbe papirnic Vevče-Goričane-Medvode je g. Fran Bonač.

— Zahvala. Ob moji sedemdesetletnici sem prejel toliko prirodnih čestitk, da mi ni mogoče se za vsako posebej dostojno zahvaliti. Zato storim to tem potom. — Jakob Furlan.

— Potres v Zumberku. Iz Slavelića na Hrvatskem poročajo: Prednočnim in včeraj dopoldne so tu čutili tri močnejša potresna sunke. Vse tri sunke je spremljalo močno podzemsko bobnenje. Cerkev v Slaveliću je dobila v zidu precej razpok in tudi nova slakarja v cerkvi je zelo poškodovana. Nekateri kipi so kar popadali z oltarja. Tudi nekatere hiše so dobile razpoke. Vsi potresi so bili vertikalni.

— Kako se zabavajo Cerknjani. Iz Cerknice nam poročajo: Lepo vreme je preteklo nedeljo izvalo ljudi iz hiš v naravo. Zelo dosti jih je odšlo na jezero, kjer je bilo opaziti tudi izredno veliko števílo izletnikov. V Cerknici sami je vladal hud dolgčas. Da napravijo rojakom veselje, prepode dolgčas in pripravijo za Cerknice majhno senzacijo, so naredili štirje gospodje poseben zavabo — zastoj. Na motor so pripregli »kareto«, vanjo naložili sena, da je bil sedež mehak. Šofer je sedel h krmilu, poleg njega se eden, druga dva v kompletnih šoferjskih uniformah pa v kareto. Pa so šli po prvi nezgodi, ko je šofer po nesreči padel raz motor, v Begunje — na kmeto, med veseljem in smehom radovednih rojakov, ki so kar na debelo uživali senzaciji. V Begunjah jim je nekdo nekaj zamknil, da se motor ni hotel vžgati. Glavna katastrofa jih je pa čakala doma. Privozijo na trg. Hajd trikrat okrog lovice na krožni polet, nato so pa hoteli iti po cesti naprej. Pa je nesreča hotela, da se je stilo kareti kolo in sta »zaesednikat odletela na cesto — brez poškodb seveda, ker je bila vsa zabava tako prirejena, da ni nikjer prestopila meje šale.

— Pozno prišla v bolnišnico. V Stranski vasi pri Grosupljem se je 5. t. m. ponesrečila 74 letna Stana Markič, žena nadspovednika v pokopju. Pri padcu si je zlomila levo roko. Po navadi naših ljudi se za poškodbo ni zmenila, dokler je ni pričelo resno boleti. Tako je šele včeraj prišla iskati pomoči v ljubljansko bolnišnico.

— Najdeno človeško okostje. Pri kopanju jame za drog novega voda v Kavčice so na Breznici našli delavci elektrarne človeško okostje in poleg tega 2 dm dolg nož. To pri prvem drogu, ki stoji 2—3 m od državne ceste zraven Rožičeve hiše. Domnevajo, da bo to iz vojnih časov.

— Cerkvena miš se je pojavila v župni cerkvi v Starem trgu pri Slovangradu. Zbrskala je cerkvene nabiralnike ter odnesla iz njih vse zadržani denar. Kdo je ta miš in koliko je odnesla, ni znano.

— Oglasil se je s Sušaka Maks Šarc, o katerem smo poročali preteklo nedeljo, da je zapustil svo-

jega mojstra v Slovenjgradu in odšel neznan kam. Sedaj je pisal, da leži v bolnišnici na Sušaku. Pokušal je namreč izvršiti samomor, ki se mu pa ni posrečil. Pravi, da bo o prvi priliki izvršil svoj namen. Preteklo nedeljo je potekla njegova učna doba in bi bil sedaj že lahko prost. Denarju je imel samo za vožnjo do Sušaka. Peljal se je skozi Ljubljano, kjer je prenočil pri »Slonu«, drugo jutro pa je nadaljeval pot skozi Karlovec. Ko bo ozdravel, ga bodo oblasti spravile v domačo občino.

— Se en slučaj noza. Včeraj so v ljubljansko bolnišnico pripeljali 22letnega posestnikovega sina Franca Rovška iz Gornjeja Hotiča 7 pri Litiji. Te ga je v nedeljo napadel neki delavec in ga z nožem osual v obe roki in v hrbet. V bolnišnico pa je Rovšek prišel šele včeraj. Njegove rane so sicer hude, vendar pa ne nevarne. Vzrok napada je običajen — alkohol.

— Nesreča pri nakladanju drv. 20letni delavec Alojzij Horvat iz Prednje Gorice 17 v občini Krka se je v ponedeljek težje ponesrečil. Nakladal je drva, pri tem pa mu je padel težak hlod na levo nogo in mu jo zlomil. Včeraj so ga pripeljali v ljubljansko bolnišnico.

— Dva požara v Zireh. V noči od nedelje na ponedeljek okrog 12 je nastal požar v vasi Klade pri Zireh, po domače pri Orjevcu. Zgorjel je hlev. Živino so k sreči rešili razen enega prešiča. Sumijo, da je nekdo zažgal. — Drugi požar je nastal v ponedeljek okrog poledne pri Stefanu Oblaku, po domače na Bedrih, vas Rokolk pri Zireh. Zgorjela je hiša in kozolec. Ker je bila hiša s slamo krita, je bila takoj v največjem plamenu, da je bilo nemogoče kaj rešiti. Zavarovan je bil s kozolecem vred za 14.000 Din. Zahvaliti se je požarni brambi, ki je bila takoj na licu mesta, da ni pogorela še sosednja hiša. Kako je nastal ogenj, še ni prav znano.

— Obešena so našli v nedeljo pod savskim brodom pri Ježici. Obešen je bil za naravnice na borovcu. Njegove identitete do sedaj niso mogli ugotoviti. Je to 25 do 30 let star možki, golorok, brez površnika, samo v nogavica brez čevljev, v sportnem sukniču in s črno ovratnico. Obešenee je srednje postave, podolgovatega obraza, sivih oči in kostanjavih las.

— Požar upelil štiri hiše. V vasi Vardarac v Baranji je te dni izbruhnil velik požar, ki bi kmalu postal usoden za celo ulico hiš. Požar je uničil štiri hiše, ker je vlekel močan veter. Ko so prišli na pozorišče gasilci, je požar že opravil svoje delo.

— Samoumor v cerkvi. Predvčeršnjim popoldne je nenadoma odjeknil v cerkvi sv. Duha v Splitu revolverski strel, katerega zvok je prodrl tudi ven. Cerkovniki, ki je strel slišal, je brž z nekaterimi redarji stopil v cerkev in po daljšem iskanju so našli na koro moško truplo v krvi. Poleg trupa so ležale nogavice in čevlji ter revolver. Ugotovili so, da gre za 27letnega tesarskega pomočnika Oskarja Krulca. Zdravniška komisija je ugotovila, da si je pognal kroglo v srce. Vzrok samoumora je neznan, ker je bil Krulc dober delavec, ki je zaslužil okrog sto dinarjev na dan.

— Dober lov na tunine. Zadnje dni je bilo v našem Primorju več zelo uspešnih lovov na tunine. V Okolici Šibenika so ribiči v teku dveh dni ujeli tunin za 60 kvintalov. Slična poročila prihajajo tudi iz Dubrovnika in iz ostalih ribiških središč našega Primorja.

— Pri bleđi sivorumenkasti barvi kože, utrujenosti oči, slabem počutku, zmanjšani moči za delo, žalostnem razpoloženju; težkih sanjnih, bolečinah v želodcu, pritisku krvi v glavi in strahu pred boleznijo se svetuje, da se skozi nekaj dni zjutraj na tešče pije čaša naravne »Franz-Josef«-grenčice. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josef«-voda največ radi tega, ker na mil način odstranja vzroke mnogih bolezenskih pojavov. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Sestletna deklica zgorela. V vasi Tugarinu v bližini Splita se je te dni pripetila strašna nesreča, katere žrtev je postala šestletna hčerka posestnika Stipe Radiloviča. Dekletce je neslo goščo svečo iz kuhinje v sobo. Pri tem pa se ji je vžgala obleka in v hipu je bila vsa v plamenih. Priskočili so ji na pomoč, toda bilo je že prepozno in tudi poklicani zdravnik ni mogel ugotoviti drugega kot smrt.

— Za birno in kanonično vizitacijo pripravila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani cerkvenim zborom: Foerster Ant.: 3 Ecce sacerdos magnus. Dva za mešani, 1 za moški zbor; Din 8. Grum Ant.: Priložnostne pesmi za mešane oz. moški zbor; Din 20. Grum Ant.: Tri podoknice za meš. zbor; Din 6. Premr Stanko: Pozdravljen, vladika! za mešani zbor (poklonjeno g. knezoškofu dr. Rožmanu; Cena Din 1.50).

— Prva pomoč. Spisal dr. Mavričij Rus, mestni fizik in šef zdravnik rešilne postaje v Ljubljani. — Druga izdaja s 32 podobami. V Ljubljani 1931. — Natisnila in založila Učiteljska tiskarna. Star. 16. Cena: kartonirano 26 Din, polpatlano 32 Din. — Ker je prva izdaja »Prve pomoči« popolnoma pošla, se je pisatelj dr. Mr. Rus odločil, da priredi drugo izboljšano in pomnoženo izdajo, ki bo dobro služila za prvo pomoč pri nezdodah in nenadnih poživih boleznih gospodarjem in gospodinjam, učiteljem, Sokolom, vojakom, železnničarjem, delavcem in sportnikom. Uspešno bodo knjigo uporabljali tudi pri pouku v samaritanskih tečajih. Iz tega je razvidna obča korist te knjige, a pisateljevo ime je jamstvo, da nje vsebina popolnoma odgovarja namenu. Življenje samo, ki nikomur ne prizanaša, jo najbolj priporoča, zakaj prva pomoč, kakor za njo daje navodila strokovnjak, more preprečiti ob pravem času večjo nesrečo, da, celo smrt. V interesu vseh onih, ki so vedno po svojih dnevnih poslih izpostavljeni nevarnostim, je, da si nabavijo knjigo.

Smrtna nesreča 4letnega Milčka

Ljutomer, 13. aprila.
Komaj par dni je od tega, kar smo braji o veliki nesreči otroka v St. Juriju ob Ščavnici. Slična nesreča so je zgodila danes dopoldne na Moti pri Ljutomeru. Milček, štiriletni sinček-edineč g. Žitka, ugleđen kmet na Moti, se je s svoje sestrico igral ob gospodarskem posloplju. Po nesreči pa se je podrl nanj stroj-žrnle in ga zadel ravno na glavo, katero mu je ob sencih stisnilo, da je ostal na mestu mrtev. Molitev k anđelu varihu je vsak dan rad molil, zato ga je Bog poklical k sebi kot svojega krilca.

To naj bo v tolažbo težko prizadeti družini. Nesreča je vzbudila sočustvovanje vse okolice. Naše iskreno sožalje!

Maribor

□ Novi upravnik mestne policije. Za upravnik mestne policije je imenovan policijski svetnik g. Gustav Puš. Čestitamo!

□ Tretjeredna skupščina duhovnikov ima svoj redni sestanek v četrti dne 16. t. m. ob pol 10 v frančiškanskem samostanu.

□ Poroka. Preteklo nedeljo sta se poročila Miha Iskrač, železniški uradnik, in Julijana Babičeva. Zelimo jima vso srečo v novem življenju.

□ Smrtna kosa. Umrla je v Studenci pri Mariboru v 72 letu starosti Marija Maroltova, žena ključavničarskega mojstra, Ciril-Methodova ulica 3, včeraj ob treh zjutraj. Blaga pokojnica je bila v svojem življenju vzgled dobre in plemenite krščanske žene. K večjemu počitku jo bodo spremili v četrtek ob pol 17 iz hiše žalosti na studensko pokopališče. — V Frankopanovi ulici 59 pa je umrl Ivan Heske, zasebni uradnik in upokojeni orožniški narednik, star 67 let. Pogreb bo v četrtek ob 16 iz mrtvašnice na magdalensko pokopališče. Svetila jim večna luč, preostalim globoko sožalje.

□ Na Pohorju nov sneg. V noči na torek je zapadel. Seveda čisto rahlo in očitvino — za slovo.

□ Za prvenstvo Dravske banovine. V soboto in nedeljo se spoprimejo v Narodnem domu roko-borci iz Dravske banovine. Prireditelj: SK «

□ Umetnostni zgodovinar dr. Strzygowski predava v petek ob 20 v dvorani kina Apolo o častitvi Jezusa Krista in krščanski umetnosti, v ponedeljek pa o častitvi Marije. Predprodaja vstopnice pri ge. Brišnikovi in pri Höferju.

□ Angliški industriji so prispeli v Maribor. Ogledali so si milarno »Zlatorog« in Hutterjevo predilnico. Nato so nadaljevali svojo pot na turneji po naši državi.

□ V vseh zadevah, ki se tičejo upravnih poslov »Slovenca« in »Slovenskega lista« se lahko obrete tudi na našo podružnico na Aleksandrovi cesti št. 6 (Prosavetna knjižnica).

□ Oblastni odbor Narodne obrane priredi 18. t. m. akademijo v vseh prostorih Narodnega doma. Čisti dobiček je namenjen Jugoslovanski matici.

□ Maribor je zdrav. V času od 8. do 14. t. m. ne beleži tozadevno poročilo mariborskega mestnega fizikata nobene obolelosti na kakršnikoli nalezljivi bolezni.

□ Iz šale — resnica. V Zgor. Dupleku sta v žali poskušala in pomerila svojo moč 23letni Avgust Ferlič, posestnikov sin in Janez Postrak. V mladih fantih pa je zavrela kri in je Ferlič segel po nožu ter prizadejal Postraku z navadnim nožem močno rano, ki sega do pljuč. Postrak pa je zgrabil za kramp in s topim delom vdaril Ferliča z viso silo v desni bok. Oba so prepeljali v splošno bolnišnico.

□ Predrzen tat je vkradel iz žepa natakci č Pavlu Murko v kavarni Senica rjavo ličnico z gotovino 310 Din. Natakarica je tatvino takoj opazila, toda žepar je neznan kam pobegnil.

□ Brez koca in kraja. 41letnega posestniškega sina Ivana Kolmana so neznanj storilci v noči na terek napadli ter mu s topim predmetom prizadejali na glavi tako težke poškodbe, da so ga morali prepeljati v splošno bolnišnico.

□ Mariborski sportniki v nedeljo. Dopoldne na Zelezničarjevem igrišču Zelezničarjeva in Mariborova mladina. Popoldne na Rapidovem igrišču prvenstvena tekma med Rapidovci in Zelezničarji, v predtekmi rezervni moštvi. Mariborci gostujejo v Varaždinu.

□ Akademski kongregacija. Drevi občajni sestank. Sodali vljudno vabljene!

□ P. tvrdki »Weka« na Aleksandrovi cesti so razstavljeni dobinki za tombolo mariborskega Rdečega križa.

□ K vprašanju združitve občin. Poleg občinskega občine se je sedaj tudi razvanska občina izjavila proti priključitvi razvanske občine h katerikoli drugi občini v mariborski okolici.

□ Prišel, videl, šel... V ponedeljek bi imel nastopiti v Ljudski univerzi prvi bariton graške opere Aleksander Balaban. Ker je bil odziv od strani občinstva premajhen in je bilo premalo vstopnic prodanih, se je vrnil v Gradec, ne da bi bil nastopil.

□ V kazinski dvorani se otvori v nedeljo razstava slikarskih del A. Trstenjaka. Otvoritev ob 10.

□ Odgonskim potom bodo spravile avstrijske varnostne oblasti Hriberskega v Maribor, čim bo okrevale. Pri svoji obsejni preiskavi niso avstrijske oblasti našle ničesar, kar bi utegnilo biti obtežilno za Hriberskega.

□ Pri podiranju hiše v Smoletovi št. 14 je S. F. po nesreči vrgel opeko, ki je priletela na glavo delavcu Kerenciču ter mu prizadejala občutno do 6 cm veliko rano, tako da so ga morali odpreti v splošno bolnišnico.

□ Huda nesreča je doletela kolarskega pomočnika Ivana Krambergerja. Pri delu je prišel preblizu cirkularke, ki mu je povzročila nevarno poškodbo na desnem boku. Zdravi se v bolnišnici.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 15. aprila ob 20: Baletni večer Grundt-Zukovski. Kuponi.

Četrtek, 16. aprila: LESENI KONJLI. Ab. A. Kuponi. Petek, 17. aprila: Zaprti.

Sobota, 18. aprila ob 20: Koncert Brandl - tria. Dramske cene.

Ljutomer

Gibanje prebivalstva v prvem četrtletju zaznamuje sledeče številke: rojenih 49, umrlih 34, poročenih 18 parov. Zelo visoko je število umrlih. Dames, 13. aprila, imamo za 40. urliča. Dan za dnem zvonijo zvonovi mrtvaško pesem, — tudi nam.

Delo se je pričelo, posebno v vinogradih, ko so prišli toplejši dnevi. Tuintam to le še da kaj za služiti. Gostilne so pa tudi odprte in še vinotoči povrh. Zato pa viditi na večer v Ljutomeru, posebno ob nedeljah, vrsto pijanih kreatur, ki merijo ceste, podpirajo bišne ogle in plašijo ljudi s svojim huronskim vpitjem. Ne sam in ne njegovi otroci pa nimajo ne čevljev in ne obleke za te cerkev. Potem pa tožimo na ves glas o denarni krizi. Ko bi nas denarna kriza naučila vsaj pametno živeti.

Promenadno godbo smo imeli preteklo nedeljo v Ljutomeru na Glavnem trgu. Nismo kar tako...

Konjice

Gospodarska kriza postaja pri nas od dneva do dneva hušja. Kamorkoli stopiš, povsod naletiš na pogovor o slabem gospodarskem stanju. V zadnjem času se je skoraj ves promet ustavil. Lesna trgovina je malenkostna, živinski semji so postali brezpomembni, kar nihče neče nič kupiti; vinsko krizo skušajo rešiti razni vinočeti. Tukajšnja usnjarna je skrbila delovni čas na 6 ur in precej delavcev je bilo odpuščenih. Trgovci dajejo večinoma vse na kredito. Kmet ne more pri najboljši volji danes niti pri dobiti denarja za najnujnejše potrebe, ker njegovi pridelki nimajo trudu in delu odgovarjajoče cene in sploh nihče zanje ne vpraša. Bog ve, kako dolgo bo še trajala ta stagnacija.

Sport

Kaj je bilo v Beogradu?

Neprijetno je zadelo vse ljubljanske sportnike vest, da je naša reprezentanca izgubila proti drugi garnituri Zagreba 5:0. Prvotno tej vesti nihče ni verjel, kajti precej žudno se sliši po lepem uspehu v nedeljo napram Beogradu tako visok poraz. Kje so vzroki? Ne vemo, zakaj podvezni kapetan ni pustil postaviti igrati v isti sestavi kakor proti Beogradu. Zakaj je menjal obrambo in ni pustil igrati Strehovca, ki je bil v nedeljo najboljši mož na polju. Tudi ne razumemo, zakaj je postavil isto krilsko vrsto, ki je že v nedeljo odpovedala in vstavil Pogačnika, ki je bil kot rezervna dva dni na tribuni. Tudi Rrman je igral drugi dan, čeprav je bil po vseh prviga dne poškodovan na kolenu. Kočak pa, ki je prvi dan dobro vodil napadalno vrsto, je pa počival. Nikakor se ne moremo obraniti misli, da se je tudi to pot postopalo, kakor na proslavi LNP v Ljubljani, ko je uspeh prviga dne zmotil in je drugi dan bilo postavljeno slabše moštvo, ki je gladko izgubilo. Vse to so stvari, ki so našem nogometu zopet močno škodovali. Zlasti že, ker smo izgubili proti tako slabi zagrebški reprezentanci.

Lep uspeh naše plavalke na Dunaju

WAC je priredil na Dunaju velik mednarodni plavalni turnir. Sodelovali so poleg domačih tudi najboljši češki in nemški plavalci in plavalke. Na tej prireditvi je startala tudi naša talentirana plavalka Nada Lampretova (Ilirija). Konkurenca je bila v vseh točkah izredno ostra, posebno med damami, kjer so startale samo prvorazredne moči. Na progi 100 metrov prosto je naša zastopnica dosegla drugo mesto, pred znano češko plavalko Svitakovo, ki je veljala za resno konkurentinjo na prvo mesto. Uspeh Lampretove je zelo velik. Plavala je progo 100 metrov 1:21 (prva je bila Wagner v času 1:18:8). Lampretova je plavala na tej progi še boljše. Upoštevati pa moramo, da je bil to prvi mednarodni nastop talentirane plavalke, zato upamo, da bo gotovo dosegla še lepše uspehe.

SK Olimp (Celje): SK Sočanjanj 1:1 (1:1). SK Sočanjanj je letošnjo sezono dobro začel. Na velikonočni ponedeljek je premagal kombinirano moštvo celjskih Atletikov, preteklo nedeljo pa je v prvenstveni tekmi z Olimpom dosegel neodločen rezultat. SK Sočanjanj je to pot igral zelo požrivalno. To velja zlasti za obrambo, ki je z vratarjem

Grenkušem načelu vztrajno reševala obupne situacije. Tudi napad je smiselno napadal. Le ostro igro bodo morali igralci opustiti. Tekma je bila zelo napeta in polna lepil momentov. Sodil je g. Janežič, ki pa, kakor je pokazal, še ni dorasel prvenstvenim tekmam.

Službeno iz LNP. Danes, v sredo, v seji p. o. se vrši ob 20. seja u. o. v prostorih Del. zbornice. Tajnik L.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 15. aprila: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.30 Cas, plošče, borza. — 18.30 Radio-orkester. — 19. V. Möderndorfer: Slovenska folklor, kratak pregled. — 19.30 Dr. Nikola Preobraženski: Ruščina. — 20. Prenos iz Budimpešte. — 22. Casovna napoved in poročila.

Četrtek, 16. aprila: 11.45 Šolska ura: Otroške narodne, še ne objavljene pripovedke, pripoveduje gosp. V. Möderndorfer. — 12.45 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.30 Cas, plošče, borza. — 18.30 Dr. Valter Bohinec: Indija in indijsko vprašanje. — 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. — 19.30 Dr. O. Reya: Vremenoslovje. — 19.30 Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina. — 20. Pero Horn: Duševna vzgoja otroka. — 20.30 Samospeli gospe Zlate Gjungenac-Gavella, solistke ljublj. kr. opere. — 21.30 Koncert klavir in harmonij (gg. Heri Svetel in Niko Štritol). — 22.30 Casovna napoved in poročila.

Drugi programi

Četrtek, 16. aprila.

Belgrad: 12.30 Radio-orkester. — 17.30 Narodne pesmi. — 18. Harmonika. — 20.30 Ljubljana. — 22.50 Radio-orkester. — Zagreb: 12.30 Plošče. — 17. Koncert balalajk. — 20.30 Koncert (Ljubljana). — 22.40 Lahka glasba. — Budapest: 12.05 Koncert balalajk. — 17.45 Petje. — 19.30 »Zidinja«, opera, Halavy; nato koncert orkestra. — Dunaj: 12. Opoldanski koncert. — 20 »Kdor se zadnji smeje...«, opereta. — 22.40 Večerni koncert. — Milan: 20.20 Plošče. — 21. Opera. — Praga: 19.35 Brno. — 22.20 Orgle. — Langenberg: 17. Popoldanski koncert. — 20. Vojaski koncert. — Rim: 17. Koncert. — 21.05 Orkestralni koncert. — Berlin: 19.30 Zabavna glasba. — 21.30 Orkestralni koncert. — Katowice: 20.30 Varšava. — 22.15 Koncert. — Mülhacker: 12.20 Plošče. — 19.45 Operetna glasba. — 21. Italijanska baročna glasba. — 20.30 Romanitična glasba. — Mor. Ostrava: 12.30 Orkestralni koncert. — 19.05 Plošče. — 19.35 Praga. — Leipzig: 19.30 Koncert. — 21.15 Plesna glasba.

Kunci

Več Chinchilla mladičev in tri šestmesečne samice prodam. Pozneje tudi črne reks. Josip Laurič, Vransko pri Celju.

Menza

dobro uvedena v centru Zagreba, se ugodno prodaja. Vprašati pismeno ali ustmeno: Frankopanska ulica 7, Zagreb.

Puhasto perje

čisto čobano po 48 Din kg druga vrsta po 38 Din kg čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošiljam po poštnem povzetju L. BROZOVIĆ — Zagreb, Ilica 82 Kemična čistilnica perja

Avto - limuzina

Chevrolet šestdesetnik, izborna ohranjen, se radi gospodarskih razmer zelo ugodno prodaja. Naslov v upravi pod št. 3785.

Proda se

nekaj velikih lovorjevih dreves (visoki) s posodo 250 cm. Krona v prerezu 140-150 cm. Zelo primerne so za vrtno restavracije, kavarne in hotele, za vhode pri vilah itd. — Poizve se: Marijin trg 4, Ljubljana.

Vrtnice

v najnovejših različnih barvah ima naprodaj — Ivan Brecljnik, Velika čolnarska ul. 21.

Kurji gnoj

se pocieni prodaja. Kason Din 100. Franc Premrl, Galjevic, Ljubljana.

Tehnico

(moštvo, decimalno) za živino, prodaja Posojilnica v Kranjski gori.

Mesarski voz

nov se pocieni prodaja. — Maribor, Stritarjeva 8.

Otroški voziček

športni, lesen in dobro ohranjen pocieni prodam. Predvoičeva 13, Moste.

Papirna trgovina

itd. na prometnem prostoru naprodaj. Pismene ponudbe na upravo pod »Takoj-120.000«.

Obrt

Debele

luskinaste otrobe

kupite največje pri tvrdki A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Botrom in botricam

se priporoča za nakup ur, zlatnine in srebrnine po nizkih cenah zlatar Stanko Japelj Dunajska cesta 9

Lasna delavnica.

Popravila in nova dela točno in poceni.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana Stari trg št 32

Modroce

vrhne iz ta atrika močno blažo Din 240 — otomani Din 550 — mreže — posteljne odeje — žimo — cvilih najcenejše kupite pri

Rudolf Sever

Ljubljana, Marijin trg 2

Likanje

moške ali damske obleke Din 18 obračani Din 300. Garderobo najhitreje zlikala, kemično čistiti in pošije (vstavi novo podlogo) WALLET EXPRES, Ljubljana, Stari trg št. 19. Na željo se obleka kemično čistiti in pošije v 24 urah. Stranke na likanje lahko čakajo. Po obleko se pošije na dom. V posebni krojačnici se izdelujejo moške in damske obleke po zmernih cenah.

Berite

»Slovenca« in oglašujete v njem!

MALI OGLASI

Vseka drobna vrsta Ca 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par Najmanjši oglas 3 Din. Oglasi nad določeno vrsto se računajo višje. Za odgovor znameno! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Sluzbe iscejo

Organist

in cerkovnik, mlad, poročen, z večletno prakso, dobrim spričevalom išče službo za 1. maj. Naslov v podružnici »Slovenca«, Maribor, pod »Dober pečovodja«.

Krojaški pomočnik

popolnoma samostojen delavec, 28 let star, prišel iz inozemstva, išče službo. Gre tudi na deželo. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 4154.

Sluzbo dobe

Trgov. vajenca

iz dobre hiše in s predpisano šolsko izobrazbo, sprejme M. Berdajs, trgovina s specerijskim blagom in semeni, Maribor. Hrana in stanov. v hiši.

Išče se organist

za cerkev v podeželskem mestu. — Prednost ima uradnik oziroma obrtnik. Ponudbe na upravo pod št. 4083.

Perfektna kuharica

se išče za mesto na deželi k 6 članski družini. Nastop takoj. — Ponudbe na upravo pod št. 4082.

Hotelsko sobarico

veščo nemščine in zmožno kavicje sprejme Hotel Strukelj.

Kuharica

za vse, z večletnimi spričevali, se sprejme v zelo dobro hišo. Plača 500 Din. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 4151.

Kurjača

iščem. Ponudbe na upr. lista pod »Kurjač 100«.

Provizij. polnika

za pletenje, za Slovenijo in Hrvaško, išče dobro vpeljana firma. — Ponudbe na upravo pod značko »Dober zaslužek« št. 4146.

Zastopnike

iščem v vseh večjih mestih Jugoslavije za kometehnične predmete nemške tovarne, kateri obiskujejo vse industrije in elektrarne. Zaslužek izvanredno dober. Potreben kapital 600 Din za yzorčno pošiljko. Ponudbe na Franc Palme, Ljubljana, Gosposvetska c.

Kleparski pomočnik

se sprejme takoj. Sodnik Maks, Klanec, p. Komenda.

Prodajalka

z dobrimi spričevali, poštena in delavna, se takoj sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. — M. Berdajs, trgovina s specerijskim blagom in semeni, Maribor.

Knjigovodkinja

z večletno prakso, zmožna tudi strojepisja in korespondence, se sprejme. — Ponudbe z zahtevkom plače poslati do 20. t. m. na upravo Slovenca pod »Dobra moč«.

Krojaški pomočnik

za velike kose se takoj sprejme. Zglasijo naj se le samostojni delavci z večletno prakso. Ivan Likozar, krojač, Predoslje.

Rabim strojnika

k Lanz lokomobilu, polnojarneniku generatorju. — Prošelec mora biti preizkušen, z večletno prakso in neoporečen. Plača ter vse drugo po dogovoru. — Izve se pri tvrdki Josip Oražem, Moste pri Ljubljani.

Sprejemem služkinjo

zdravo, snažno, pošteno vzgajeno, v starosti 19 do 30 let, katere je pred kratkim obiskovala gospodinjino šolo in ima veselo do pospravljanja finih sob in do kuhanja, za boljše družino. Plača dobra, služba stalna, ako je dekle vsega tega zmožno, ter zdravo in krepko, da si z lahkoto služi dobro plačo. Naslov v upravi pod št. 4156.

Pouk

Čamernikova šiferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesijonirana. Prospekt št. 16 zastoji. Pišite ponj!

Stanovanja

Zračno stanovanje

dve sobi, predsoba, kuhinja in pritlikline, v sredini mesta, se odda 1. maja. Nekoliko je še za preureditve. Ponudbe z navedbo polkica in števila oseb na upravo Slovenca pod »Stanovanje«,

Elegantno stanovanje

s 5 sobami in vsem komfortom, nasproti parka v centru Ljubljane, se odda za avgust t. l. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Avgust«.

Sobo in kuhinjo

event. s kabineto išče uradnik brez otrok. Prodajam zaradi preselitve lep glasovir. — Ponudbe pod »Za avgust« na upravo.

Lepo sobo

elegantno, z dvema posteljama in vsi potrebnimi oddam stalno nameščenim. Naslov v upravi Sl. pod št. 4157.

Zaslužek

Ne verjemite nikomur

Zahtevajte od nas prospekte o dobičkonosnem in lahkem hišnem obrtu in naslove onih, ki se z njim že bavijo in se prepričajte sami o stanju stvari in možnosti za službo. Ponudbi je treba priložiti znamko za odgovor. Zadruga Jugoslov. pletilcev, Osijek.

Objave

Izjava

Podpisana Svarcman Josipina, hiš. posestnica v Rožni dolini, Cesta III. št. 7, preključem vse neresnične vesti in klevete, katere sem raznašala o Heleni Pačar in njenih pokojnih hčera in jih držila krive prisloge. — Obžalujem, da sem raznašala to neresnico, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega postopanja proti meni. — Josipina Svarcman, l. r.

Vnajem

Pletilno tovarno

lično, z dobro ohranjenimi stroji in s stanovanjem vred dam v najem ali prodam zaradi opustitve. Zaslužek siguren. Ponudbe na upravo pod »Zaslužek«.

Posestva

Parcela

na Dunajski cesti pri vojašnici, ki meri 3000 m², je ugodno naprodaj. — Vprašati: Celovška c. 44 pri Sattler.

Parcela

se prodaja na lepem kraju blizu kolodvoru v D. M. v Polju. Naslov v upravi pod št. 4160.

Hiša

visoko prtična, na prometnem kraju, pripravna za vsako obrt z gospodarskim poslopijem in velikim sadonosnikom se pocieni prodaja. Vprašati v Mariboru, Stritarjeva, 8.

Razno

Pljučal

Dom dr. Pečnika za pljučne rekonvalescente (Privat - Lungenheilanstalt). Sečovno, pošta Rojarska Slatina. Prospekte 3 Din.

Glasba

Philipsov jubilejni pianino

s 5 letno garancijo je najcenejši kvaliteten izdelek. Minka Modic, Ljubljana, Coizova cesta 9.

Glasba

Prvovrstne citre, nov bas-trombon, rog, flauto, klarinet, pozavno ter več drugih dobro ohranjenih instrumentov se prodaja. Petrovič, Tezno-dom 4, Maribor.

Kupimo

Srebrne krone

stara zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36. vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6, II. nadstr.

Prodamo

Drva

odpadki od parketov oddaja v vsaki količini parna žaga Lavrenčič & Ko Ljubljana, Vošnjakova ul. 16, za gorenjskim kolodvorom.

2 nova autoplašča

815x115, 1 elektromotor ½ HP 380 v. se cenno prodaja. P. Škarar, vulkaniziranje gumij in mehanična delavnica, Ljubljana, Rimska cesta 11.

Okrasite svoj vrt

z desetimi vrstami nizkih vrtnic v krasnih barvah za 60 Din. — Razpošilja vrtnarstvo Ivan Jemec - Maribor.

Akviziterije

za privatne stranke išče denarni zavod. Ponudbe solidnih gospodov naj se pošiljajo pod značko »Osigurana štednja« 4084 na upravo.

CHAMPION

vodeča svečica se dobiva povsod!

Generalno zastopstvo in skladišče za Jugoslavijo:
Robert Weinberger d. d. — Zagreb
Gajeva ulica 10

ZAHVALA.

Ob prerani izgubi našega marjivega sina, oziroma blažega brata, gospoda

Celestina Hauptmana

dijaka drž. moškega učiteljišča

izrekamo tem potom, za mnogostrovljene dokaze iskrenega sočutja, vsem najpriscrnejšo zahvalo. — Osobito pa se zahvaljujemo pred. duhovščini, posebno pa pred. gosp. prof. Zivortniku za ganljiv nagrobni govor, gosp. ravnatelju drž. moškega učiteljišča, vsem gg. profesorjem zavoda ter njegovemu najboljšemu prijatelju za njegovo brezemno in požrtvovalno zvestobo v težkih urah njegove bolezni, kakor tudi za ganljivo poslovitev od svojega prijatelja. — Srčna zahvala tudi dijašk. pevskemu zboru za ganljive žalostinke, vsem njegovim tovarišem, darovalcem krasnega cvetja in vencev, ter vsem onim mnogoštevilnim iz Svečine in Maribora, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Zalujoči ostali.

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša preblaga, nepozabna soproga, oziroma mati, sestra teta in babica, gospa

Plešivčnik Marija roj. Piko

v ponedeljek, dne 13. aprila 1931 ob pol 15, v starosti 55 let, po dolgi in mučni bolezni, večkrat previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostaniki predraje in preblage pokojnice se bodo v četrtek, dne 16. aprila, ob 8 dopoldan, blagoslovlili in nato na pokopališču pri D. M. na Jezeru položili v lastnem grobišču k zadnjemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bo opravila pri D. M. na Jezeru po končanih pogrebnih obredih. Prevalje, dne 13. aprila 1931.

Plešivčnik Josip, soprog, Josip, Ivan, Marija omožena Bernardi, Tončka omožena Sušnik, Fric, Malka, Ernest, otroci. Božič Lenčka, sestra. Piko šimec, brat. Poldič roj. Pristov, Angela, roj. Večko, snabi. Bernardi Josip, dr. Sušnik Fran, zeta. Janko, Drago, Ivan, Francek, vnuki.

V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da je moja ljubljena soproga, oziroma sestra, gospa

Marija Marolt roj. Belec

dne 13. aprila 1931 ob 17 previdena s svetotajstvi mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb preblage pokojnice bo dne 15. aprila 1931 ob pol 17 iz hiše žalosti Studenci, Ciril-Methodova ulica št. 3, na pokopališču v Studencih.

Maša zadušnica se bo brala dne 16. aprila 1931 ob 7 v cerkvi Sv. Jožefa v Studencih.

Studenci pri Mariboru, dne 13. aprila 1931.

Lovro Marolt, soprog — Lovro Belec, brat in vsi ostali sorodniki.

Veliki petek v Konnersreuthu

Poročila o trpljenju Terezije Neumann

Znani katoliški publicist vitez Lama piše v Münstrski »Katoliški korespondenciji« od 9. aprila sledeče:

Konnersreuth je danes na veliki petek zopet doživljal vrhunec trpljenja stigmatizirane Terezije Neumann. V svoji pravkar izišli knjigi »Konnersreuther Jahrbuch 1930«, ki je izšla v zalogi »Badenia« v Karlsruhe, sem mogel sporočiti zelo presenetljivo dejstvo, da je v ranah na rokah in nogah opaziti žeblice. Mnogoštevilni očividci iz let 1926 do 1928 so natančno popisali rane Terezije Neumann in soglasno pričali, da imajo te rane na hrbtu roke okroglo obliko. Tudi jaz sem jih večkrat videl in se spominjam, da so take, kakor so jih tudi drugi popisovali: na hrbtu okrogle in velike kakor novec za 5 pfenigov, na dlani pa velike kakor leča. V juliju 1928 je bilo opažati, da se je koža na hrbtu roke čudno napela, in sicer od kazalca in mezinca proti zapetju, radi česar se je okrogla oblika rane spremenila v nekako pravokotno obliko. Ne da bi se po bližje zanimal za to, se tudi leta 1929 nisem več zanimal za rane, ki so mi bile itak znane. Februarja meseca 1930 pa je Italijan Luciano Berra v svoji knjigi o Tereziji Neumann pisal, da imajo rane Terezije Neumann popolnoma pravokotno obliko z ostro začetnimi robovi. Aprila istega leta mi je pisal nek obiskovalec (orožniški komisar), da je 15. marca 1930 med petkovim pasijonom opazil na zgornji strani leve roke nekak črn križ, ki je bil v sredi rane. Ko je pozneje obiskal Terezijo Neumann, tega ni več opazil. Kmalu je došlo poročilo francoskega zdravnika dr. Louisa iz Versailles, ki je obiskal Terezijo Neumann v spremstvu župnika Naberja in drugih prijateljev na veliki petek in veliko nedeljo 1930. Med vizijo Terezije Neumann o Kristusovem vstajenju je po natančni preiskavi ugotovil »na gornji strani roke pravilno žeblice glavico, ki je bila nekoliko daljša kakor široka v smeri roke. Pravi kot je čudovito pravilen, toda na robovih malce nazobčkan z ravnimi koti in meri 15 : 10 mm. Robovi so opiljeni in skoraj popolnoma ostrri kakor pri žeblicah, ki so skovani na roko. Okrog in okrog se trdno prijemajo kože. Žeblice glavica je pravilno vzbočena in zaokrožena. Visoka je kakih 2 do 3 mm. Na več krajih je vtisnjena, kar se pa le malo pozna...« Dr. Louis opisuje ravno tako natančno tudi konice žebeljev, ki so videti na dlani in so prikrivljene.

Se avgusta meseca 1930 nadškof Teodorovič iz Lvova takole opisuje Terezijina znamenja: »... V sredini hrba obeh rok je videti ostro zarisan četverkotnik, ki napravlja na človeka vtis žeblica, s katerim je bila Zvegljarjeva roka pribita na križ. Na dlani vidi človek podolgovato rano ovalne oblike, odtis drugega konca koničaste žeblice.«

Z ozirom na ta dejstva pač ne bo mogoče govoriti o psihogenezi in avtosugestiji, ki naj bi povzročala te prikazni. — Tako vitez Lama.

Ernest Bloss iz Frančiškoveh Varov popisuje svoj obisk v Konnersreuthu na letošnji veliki petek:

Na trgu stoje avtomobili in motorna kola. Prišli so različni ljudje, zdravniki, znanstveniki in žurnalisti, precej pisana in zanimiva družba. Stopim v gostilno na trgu. Tu se shajajo skoraj vsi tujci po svojem obisku pri zaznamovani Tereziji. Tu sem imel priliko poslušati pripovedovanja novodošlih, ki pripovedujejo o novih pojavih pasijona na telesu Terezije Neumann. Se zanimiveje je gledati, kako posamezni obiskovalci reagirajo na to, kar so videli in doživeli. Vsi brez izjeme so globoko pretreseni, tako da skoraj nimajo besedi. V gostilni sede pri eni mizi domači fantje pri pivu. Njim nasproti za drugo mizo sedi družba francoskih dam. Za mojo mizo Stuttgartci, drugi so iz Arzberga, ljudje od blizu in daleč. Židovski justični svetnik z živahnim temperamentom svoje rase je prinesel nekaj več zgovornosti v sobo. Obrne se k francoskim damam: »No, kaj so videli dame?« Pripovedujejo: »Križanje Kristusovo je končano. Zaznamovana križi roke, kakor da bi visela na križu. Tuhtant zastoče in zajeti. Skozi belo ruto na glavi je udarila kri od trnjeve

krone. Po licih teče po en curek svitile krvi. Iz ust hlepi žejni jezik. Pretresljiva slika Kristusovega trpljenja na križu, ki je ni mogoče popisati. Posamezne dele Kristusovega trpljenja lahko posamez slika obraza trpeče Terezije kakor tudi iz kretenj rok in celega telesa.«

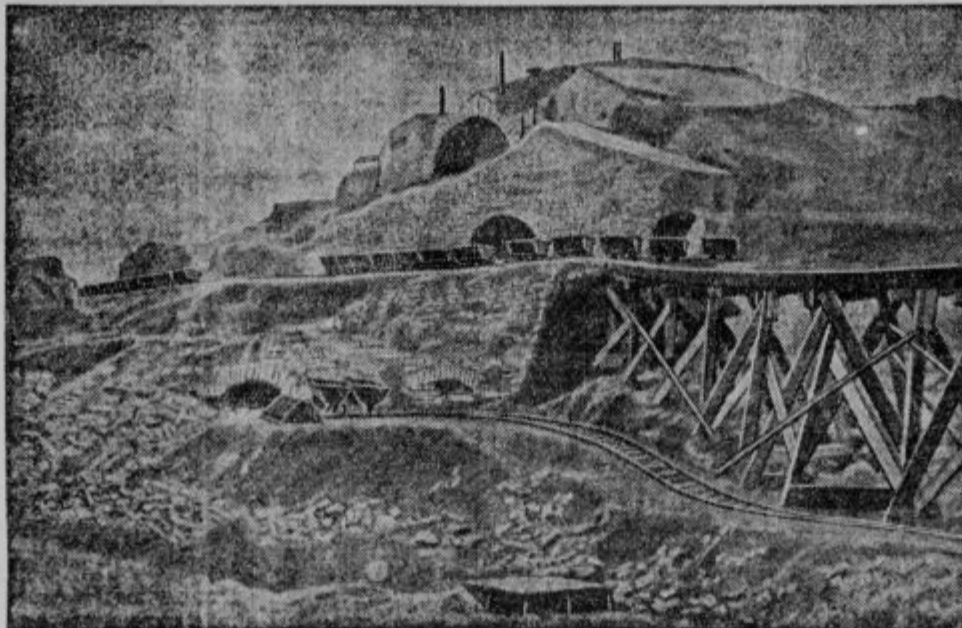
Gospod justični svetnik pravi: »Najzanimivejše je bilo pri nas. Imeli smo s seboj svetniško relikvijo. Morali bi bili videti, kako se je Terezija Neumann stresla, ko je duhovnik (ki je prišel z Židom) približal relikvijo njeni rani na roki, med tem ko na drugo relikvijo, ki ni bila prava, Terezija sploh ni reagirala.« V sobo prihaja vedno več tujcev. Znamenita igralka je dejala, da bi se morala sto let učiti, pa bi še ne mogla podati trpljenja in smrti tako, kakor je to videla pri Tereziji Neumann. Drugi gospod pripoveduje, kako točno in jasno je videl v obrazu zaznamovan prizor, ko so Kristus dali piti jesiha in žolča. Odlična dama za našo mizo je omenila: »Človek vedno z nekako tesnobo stopi pred zaznamovano, češ, tudi ti si kriv njenih bolečin, tudi ti množiš to trpljenje. Veste, doma imam otroke, ki se norčujejo iz mene, če govorim o Tereziji Neumann. Toda jaz imam denar in se lahko peljem, kamor hočem, pa sem prišla v Konnersreuth. Rada bi bila kaj data, pa nisem videla nobene puščice. Najbrž nočejo sprejemati, da ne bi kdo rekel, da je to vpriparjanje radi denarja.« Nek gospod pa je dejal bogati dami: »Vaši otroci naj bi to enkrat videli. Ze marsikdo, ki je prišel sem, da bi se norčeval, je odšel molče in premišljevalje.«

Nekaj gospodičen je prišlo v gostilno in povedalo, da je tam zunaj neka ženska iz

Neumannove hiše ustavila skupino tujcev, ki so šli mimo. Na vprašanje, česa iščejo, so odgovorili, da bi radi videli Terezijo Neumann, da pa jim ni dovoljeno k njej. In jim je ženska prav po kmečko odgovorila: »Pa ste zaradi Rezike tako daleč prišli? To je bilo čisto nepotrebno. Pojdite v cerkev, tam imate Zvegljarja.«

Moj sosed pri mizi, protestant iz Arzberga, me je vprašal, če sem že videl Terezijo. Dejal sem, da ne. »Torej gotovo dvomite?« »Ne!« sem rekel. »Bral sem že davno pred Konnersreuthom o vizijah Katarine Emmerich kakor tudi o drugih zaznamovanih. Zato to vse skupaj zame ni nič novega. Zadoščajo mi popolnoma tisočih zanesljivih pričevanj. Saj tudi v vsakdanjem življenju verujemo mnogo kaj drugega, česar nismo videli in ne sami preizkusili.« Gospod je še dejal: »Mi protestantje smo tolerantni, toda spričo takih dejstev je človek s svojo modrostjo pri kraju.«

V sobo je prišel gostilničar. Nekdo ga je vprašal, če je v Konnersreuthu mnogo takih, ki dvomijo in ne verujejo. Na to je odgovoril mož s počasnim poudarkom: »Ne, takih sedaj ni več! Spočetka je marsikdo zmajeval z glavico, toda, ko so prihajali tujeje z vseh strani sveta, se je stvar preokrenila.« Gospod iz Stuttgarta je vprašal, koliko časa Terezija Neumann že ničesar ne uživa. »Štiri do pet let.« Nato smo govorili o prejšnjih stigmatiziranih, pri katerih je bilo tudi dokazano, da niso uživali hrane. Stigmatizirano Louiso Latteau je deset let preiskoval in nadzorovala belgijska akademija znanosti.

Vojaške utrdbe so nasproti učinkovanju novodobnega orožja izgubile vsako vrednost. Zato jih povsod podirajo. Ta usoda je zadela tudi nemško utrdbo Küstrin, kjer sedaj iz 7 do 9 m debelih obokov kopljejo opeko.

Gospa v pragozdu

Zena Ernesta Schoedsacka, gospa Rut, je spremljala svojega moža v pragozdu na Sumatri, kjer je njen mož snemal film iz življenja živali na tem otoku. Sedaj popisuje svoje življenje z možem v teh krajih in v divjih gozdovih:

Za moderno podjetno ženo ni nikakoli žrtev potovanja v neznan kraj, če je njen mož raziskovalec. ... Najin dom v džungli na Sumatri je bil vse leto majhna kočica. V njej sva vedno uživala višinski zrak; kajti najina kočica ni stala na tleh, ampak na kolih tri metre visoko nad zemljo. To je bilo potrebno zaradi tega, da sva se zavarovala pred nepričakovanimi in popolnoma nezaželenimi obiski tigrov. Te orjaške mačke so strah in trepet džungle ter sovražniki človeškega in živalskega življenja v pragozdu. Od bližnjega znanja s kakim tigrum ne smete pričakovati, nič kaj koristnega.

Če sva se na ta način zavarovala pred tigrji, pa nisva mogla preprečiti drugih neprijetnih obiskovalcev. Celi roji opic so naju obiskovali, ko nisva bila doma. V najini odsotnosti so se igrale živali s predmeti najinega pohištva ter se zalagale z najinimi živilji. Vsako žensko srce bi bilo krvavelo, ko bi pri povratku domov našlo svoj dom in red v njem tako razdejan. Toda človek se vsemu privadi. Saj se nama ni bilo treba bati, da naju pride obiskat radovedna prijateljica, ki bi naju potem opravljala, kakšen nered imava. Navajena sva bila slišati, ko sva se vračala, cviljenje in vreskanje opic, ki jih je bilo cele stotine in ki so pobegnile med vejevje visokih dreves, ko sva odprla vrata najinega stanovanja.

Toda tudi brez teh neolikanih gostov bi nama ne bilo mogoče imeti v najinem preprostem domu vzornega reda. Tropski dež je v potokih lili skozi streho iz palminega lista ter tla izpremenil v močvirje. Z možem sva potem morala notranjost kočice ročevati povodnji ter kole, na katerih je slo neta najina zračna stamba, izkopavati iz blata.

S kuho sem si malo belila glavo. Najin glavni obed je rasel na drevju. Našla sva 21 vrst različnih banan in 30 vrst jagod in drugih sadežev. Vse to blizu najinega doma. Konzerve in jajca so dopolnjevala najin jedilni list. Jabolka, jajčna jed, krompir in jagode — to nama je bilo najljubše. Kuhati sem se morala učiti na nov način. Treba je bilo temeljitega izbiranja v sestavljanju jedilniškov. Za gospodinje v džungli še ni spisana kuharska knjiga.

Zavedajoč se navodil modrih sovrstnic, da ženska tudi v gospodinjstvu ne sme zanemarjati svoje zunanosti, sem vzela s seboj na pot veliko škaflo pudra. Zal se mi je namen, da bi si tudi v džungli pudrala obraz, temeljito ponesečil. Kajti kmalu po najinem dohodu je najin dom napadel roj opic, ki so se spravile na moj puder ter se same pudrale. Tudi kočjo so dobro popudrale, le za me ni bilo

več podra. Pri tem pa bi bila imela toliko časa za lepoticenje! Ze ob 4 zjutraj je noč konec. Ptičji in živalski glasovi podnevu človeku ne dajo spati. Vendar sem si našla drugih opravkov. Treba se je bilo varovati moskitov, ki v vročini 50 ali 60 stopinj prenašajo malarijo, divji ptiči in živali so nama grizli temelj kočje — vse te težave so naju tako zaposlile, da mi menda nihče ne bo zameril, če se poleg svojih gospodinjstskih dolžnosti nisem še pudrala.

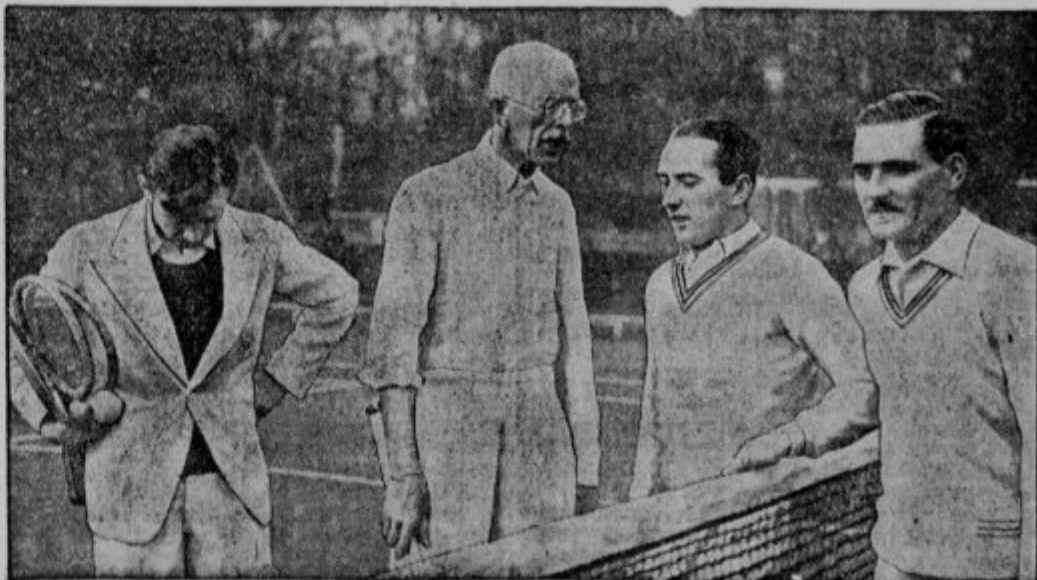
Misijonarja umorili roparji

Po štirih mesecih jetništva je bil, kakor javlja kablova vest iz Šangaja, umorjen v taborišču kitajskih roparjev irski duhovnik Kornelius Tierney. Britski vladi se kljub vsem poskusom ni več posrečilo, rešiti brutalno umorjenega misijonarja. Po nepotrjeni vesti se je kitajska vlada odločila za plačilo zahtevane odkupnine v znesku 40.000 dolarjev šele, ko je bilo že prepozno. Od leta 1923 je umrlo na Kitajskem 29 duhovnikov nasilne smrti.

Abnormalna postava.

Gospa z ogromno postavo stopi v trgovino in reče: »Bi si rada ogledala nekaj izgotovljenih obleke moje velikosti.«

Trgovski pomočnik: »Jaz tudi, milostiva!«

Svedski kralj Gustav je strasten igralec tenisa. Ko je te dni obiskal Pariz, se je pomeril s francoskimi moštvi v tenisu. Na sliki so od leve na desno: Boussus, svedski kralj, Cochet in Landry.

Pravi
Aspirin
je samo
v tabletah

Doumergue, predsednik francoske republike. Čigar poslovna doba te dni poteka.

Apostol med gobavci

Pred par tedni je umrl v Honolulu na Havajskih otokih Američan Jožef Dutton po 44 letnem delovanju med gobavci. Nekaj let po končani ameriški državljanski vojni, pri kateri je sodeloval, je prestopil v katoliško vero in sledil slavnemu p. Damianu v gobavsko kolonijo v Malokaiu. S pozneje od gobavosti napadenim duhovnikom je živel do njegove smrti leta 1886. Od dneva svojega prihoda ni Dutton nikoli zapustil otoka. Nekaj tednov pred njegovo smrtjo je havajski parlament podelil možu, znanemu pod imenom »brat Jožef«, častno rento 300 dolarjev mesečno. Med ostalimi častmi, ki jih je doživel ta laični apostol dobrotelosti, moramo posebno omeniti počastitev ameriškega brodovja. Na svojem svetovnem potovanju je to odlično ameriško brodovje plulo mimo gobavske kolonije, da bi s tem izkazalo čast in pozdravilo junaka krščanske ljubezni do bližnjega.

Lov na orang-utanga

V Parizu je pred kratkim povzročil veliko razburjenje orang-utan, ki je ušel iz svoje kletke. Orjaška opica je zlezla na drevo v parku neke vile, kjer je grozno prestrašila vratarja dotične hiše. Ta je brž poklical na pomoč policijo, ki zna sicer dobro zasledovati in loviti tatove, izkazala pa se je popolnoma nesposobno, da bi vjela opico.

Žival pa se je iz policistov naravnost norčevala. Ko se je orang-utan naveličal igre s pariško policijo, je splezal skozi okno v salon dotične vile. Tu se je zabaval na ta način, da je manjše kose hišne opreme in slike metal skozi okno na zasledovalce. Policija je poklicala na pomoč gasilca. Ti so prišli s plinskimi aparatom ter so hoteli orjaško opico omamiti s plinom. Toda plin je orang-utanovo živahnost še podvojil. Ko radi gostih oblakov plina orang-utan ni več videl slik na steni, da bi jih bil metal skozi okno, se je spravil na električno razsvetljavo. In res se mu je posrečilo toliko časa vrteti gumbe, da je vžgal električno luč. Sedaj so poskusili z zvijačo. Prinesli so k oknu kletko, v kateri so bile nakopičene najboljše slaščice, kakršne ljubi orang-utan. Toda modra žival se ni zmenila ne za slaščice, še manj za kletko, zato so končno morali orang-utana v razdejnem salonu pariške vile enostavno ustreliti.

Polytechnična univerza — Paris

20. leto.

Studij za inženirje »In Absentia«. Oddelki: gradnja avtomobilov, aeroplanov, elektrarn, železobetona. Centralna kurjava. V nemškem in v francoskem jeziku. Krajši študij za kandidate s posebno predizobrazbo. — Pravila in programe daje: General-Sekretariat, dept. L. S. 38, rue Hallé, Paris.

Dobrodoča

gostilna in trgovina

z mešanim blagom, z nekaj gozda, travnikov in sadnim vrtnom, pri kolodvoru, vsled selitve pocieni naprodaj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Velik promet« št. 3950.

V Freyburgu ob Unstruti se je vtrgal plaz, ki je povzročil ogromno škodo. V širini 60 m je plaz vse opustošil in napravil 6 m globoko strugo, v katero so zdruknila poslopja in vrtovi.